

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljenstvu naj se bla govorijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenstvo pa s Kongresnega trga št. 12.

,Slovenski Narod“ telefon št 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Češko-klerikalni Panama Slovencem v svarilo.

Polom klerikalne posojilnice sv. Vlada v Pragi je obrnil pozornost vsega sveta na tisti kolosalni švindel, ki se na kratko imenuje katoliška gospodarska organizacija.

»Denar je sveta vladar«. Tudi klerikalizem je spoznal to resnico in se z veliko drznostjo polotil vseh mogočih gospodarskih podjetij, da bi katoliške narode gospodarsko dobil v svojo oblast in iz te gospodarske odvisnosti koval politični kapital in pa gotovi denar prav po vzgledu tiste institucije, o kateri je že Goethe pel, da tudi krivično posest prav lahko prebavlja, da je požrla že cele dežele, pa se vendar še ni nikdar preobjedla.

Vsa katoliška gospodarska organizacija, tako na Češkem kakor na Slovenskem ali kjerkoli drugod, je zrastla iz jednih in istih nagibov in ima jednakne namene.

Prava karikatura vsake organizacije pa je klerikalna gospodarska organizacija na Slovenskem. Kaj tako ponesrečenega svet še ni videl in prav ker je ta organizacija gnila do kosti, zato se bankeroti že zdaj kar vrste.

Kakih osem let je tega, kar se je začela ta gospodarska organizacija in že je poginila cela vrsta teh naprav, druge pa le vegetirajo.

In kako je ta organizacija vplivala na gospodarsko življenje? Ali se je fizijognomija našega gospodarskega življenja le količaj na bolje premenila? Nasprotno! S to gospodarsko organizacijo se je zapravil lep del narodnega premoženja — to je ves uspeh te organizacije.

Središče vse te organizacije je »Ljudska posojilnica« ki je po deželi ustanovila vse polno malih posojilnic, s katerimi so potem v zvezi različna konsumna in druga društva. Večinoma imajo posojilnice svoj denar v konsumih in često jih vsled tega zadene prav ohčutna škoda. Tako je »Ljudska posojilnica«, pri razupitem »Vinogradniškem dru-

štvi« izgubila vsaj 30.000 krov, posojilnica v Marenbergu je pri svojem konsumu angažirana za velikansko svoto in isto vidimo tudi drugod. Že ta zveza posojilnice s konsumnimi društvami kaže, da klerikalne posojilnice ne gospodarijo previdno in da že zategadelj ne zaslužijo posebnega zaupanja. O vsaki posojilnici, ki je v zvezi s konsumnimi društvami, se lahko z vso zanesljivostjo reče, da je v njej naloženi denar v veliki nevarnosti in vsaj deloma izgubljen.

Pa ne glede na to, vladajo pri veliki večini klerikalnih posojilnic in sploh pri vši klerikalni gospodarski organizaciji prav panamistiške razmere in je prišlo že obilo slučajev na dan, ki pričajo, da se pri nekaterih zavodih katoliške organizacije ne dela dosti bolje, kakor se je prisvetovaclavski posojilnici v Pragi. V dokaz tega omenjamo samo slavnosano sleparijo z žlindro, ki jo je uprizoril dr. Šusteršič, poglavar vse klerikalne organizacije. Kdor je sposoben, uprizoriti tako sleparijo, ne zasluži, da bi se mu sploh še kaj zaupal.

Sploh se pa gode pri klerikalnih posojilnicah reči, ki opravičujejo največjo nezaupnost in kikažejo, da je umestna največja previdnost od strani občinstva.

Že uprava različnih posojilnic je skrajno pomanjkljiva in delajo nekateri duhovniki, kar hočejo. Vsa svarila pametnih ljudij so bila bob ob steno. Kaplan Lenassi v Šmihelu o kakem rednem knjigovodstvu še pojma nima in je pri njem popolnoma nemogoče razvideti, kako je stanje njegovih podjetij. Kaplan v Srednji vasi v Bohinju je vzel brez dovoljenja posojilnega odbora več tisočakov in jih je dal ondotnemu konsumu, dasi ni predsednik niti pri posojilnici niti pri konsumu. Kdor je kaj tacega mogoče, tam se lahko zgodi, da tudi kaplan danes ali jutri kaj v svoj žep pobaše — saj itak nihče ne ve in ne more dognati, kako je v resnici s posojilnico. Kranjski kmet je še tako neumen, da nikdar ne ve, koliko morajo znašati

obresti njegovega kapitala. Pri obrestih delajo spekulativni kaplani kar hočejo in — ne godi se jim slabo.

Posojilnično gospodarstvo je navadno jako neprevidno. Ko so se klerikalci vrgli na Notranjsko, so razmetavali denar brez vsacega prevdarka. Posojali so tudi popolnoma zadolženim kmetom, samo da so jih dobili v svoje roke, a za tisti denar nimajo prav nobenega varstva in ga tudi nikdar ne dobe. Natančen poznavalec notranjskih razmer nam je pripovedoval, da je okrog 600.000 K posejilničnega denarja samo na Notranjskem izgubljenega, ker je intabuliran tako, da ga sploh ni mogoče iztirjati. Klerikalci so svoje mandate preklicano draga plačali, a kadar bo začelo v njih posojilnicah pokati, bodo šele videli, kam so jo zavozili.

Isto tako neprevidno, kakor pri hipotečnih posojilih, se postopa tudi pri osebnem kreditu. Pri nekaterih posojilnicah se prolongirajo menice že po šest in sedem let in se bodo tudi še dalje prolongirale, ker jih dolžniki sploh ne morejo plačati.

Bilance, ki jih izdajajo klerikalna društva, niso nikak instrument za spoznanje dejanskega stanja dotičnega društva, zlasti ne, ker se tudi v tem oziru klerikalci niso izkazali vrednega zaupanja. Osvetlili smo tekom let že več bilanc in dokazali, da so bile falsificirane. »Vinogradniško društvo« na pr. je izdal le dve bilanci, a obe sta bili falsificirani. Drugo je po naročilu poslanca Vencajza falsificiral neki uradnik »Ljudske posojilnice«. Najznačilnejši slučaj v tem oziru se je pač zgodil v Rečici na Štajerskem. Tam je oficialni revizor klerikalnih posojilnic, neki Pelc, falsificiral bilanco ondotnega klerikalnega »Gospodruštva« in ga vsled tega celjska okrožna sodnija preganja radi hudo delstva goljufije. Z ozirom na te slučaje se pač lahko reče, da je oficialno vodstvo klerikalne gospodarske organizacije vedno pripravljeno

s falsificiranimi bilancami varati oblastva in občinstvo in da bilance klerikalnih zavodov ne zaslužijo niti najmanjše vere.

Sicer pa tudi pravilno po knjigah sestavljeni bilanca ne kaže, kako je z dotično posojilnico v resnici, ker se lahko dejanski ne iztirljiva posojila lahko leta in leta računajo kot iztirljiva, vsled česar marsikaka posojilnica sama meni, da je aktivna, med tem ko je v resnici že davno pasivna.

Nikjer ni nevarnost, zaiti v izgube, tako velika, kakor pri denarnih zavodih, ako niso v rokah pametnih in razumnih mož in ako pri svojem gospodarskem delu ne puste na strani vse negospodarske ozire. Celo pri »Ljudski posojilnici« se je že marsikaka velika nerodnost zgodila. Koliko njenih posojilnic, ki jih ima na Notranjskem in pri raznih društvenih, je ne iztirljivih, ne vemo, ali da jo zadevajo velike izgube, to sklepamo iz njenih bilanc. Čisti dobiček, ki ga »Ljudska posojilnica« izkazuje, nivnikaki primer iznjenimi vlogami in z njenim prometom in tudi rezervni fond je še vedno razmeroma jasno neznaten. Tako malo dobička more imeti samo zavod, ki ima znatne izgube. Seveda je mogoče še nekaj drugega, namesto, da se od čistega dobička odvije najprej za različne druge namene določene ali porabljeni vloge in se le ostane k izkazekot čisti dobiček.

Kako lahko se zaide v izgubo, je »Ljudska posojilnica« spoznala že pri metliški grajsčini. Tam je investirana znatna glavnica, ki pa ne nese nikakih obresti. Grajsčina sama je pasivna, za namešček je pa še neki veliki klerikalec pri ti grajsčini opeharil »Ljudska posojilnica« za celih 20.000 krov. Nevarnost izgube je toliko večja, ker razen g. Kauschegga pri tem zavodu nikogar ni, ki bi bil zmožen za vodstvo. Saj je celo neki iz Hrvatske došli človek, ki nima niti groša premoženja, dobil na škofovo priporočilo baje prav znatno posojilo.

LISTEK.

Bucin portret.

Šest dni je študiral Bucek svojo Bucu po naravi in se trudil, da bi vrgel težko ženo na platno. Sedmi dan je pa počival in ogledoval svoj umotvor z desnim kritičnim očesom skozi troje prstov. In kako všeč mu je bilo, kar je bil ustvaril, in pokimal je, kakor bi hotel narediti sam sebi spoštujiv poklon.

Hudo idealizirana Buca se je svetila v celiem orkestru živil barv, posebljeni pisani mavriči v rumeni železni srajci mnogo bolj podobna kakor pa pravi Buci. Njen obraz je kazal izraz, kakor bi hotela iz prijaznosti malo kihnit ali pa iz prekipečega veselja do posvetnega življenga — zlasti pa do ljubljenih »pohanij šnit« — zapeti »kikiriki!« Vsa podoba s skoro Rembrandtovim čarom sence v najrahljejših lokalnih niansah je zbujala gledalcu obilo liričnih občutkov. Buca je bila s sliko prav zadovoljna, čeprav se ji je zdelo, da ni tako dobro zadeta kakor na fotografiji, temveč da je »obhaz podoben phijatljici

njeni phijatljice, gospe Hacahice«. Vedno je ovrgel Bucek njeni napačno umetniško naziranje takoj, ko je opomnil, da gospe Racarica svoje žive dni še ni nosila nobene rumene obleke.

Sledovi Buckovih umetniških naporov so se kazali vse povsod v njegovi okolici. Bucek, Buca, oba sinčka, hčerka, stene, pohištvo, skratka vse blizu Bucinega portreta je bilo poantilirano s krepkimi barvami. Zlasti obrazi in obleka otrok je bila ozaljšana z rmenimi in violetnimi freskami, ornamentalnimi lisami in pikami. Osemletni Pepček, starejši Buckov sin, pa si je izmisil nekaj posebno lepega. Namazal je sebe in brata Milančka po vsem obrazu in po rokah s črno barvo, češ, da se pojmeta kot zamorca za denar kazat v »Narodni dom«. Dekla ju je zapazila o pravem času na stopnicah. Buca ju je obadvaya pretepla »kakor slamo« — Bucek ni utegnil — barva je pa vendarle ostala na kožah. Skrbna mati je podjetna zamorca več dni žajfala, krtačila in drgajala, preden sta mogla zopet iz stanovanja. Bucka pa je na tistem navdajal očetovski ponos, da ima sinček prav tako veselje do barv, kakor oče. Podaril mu je kos plátne. Nanj

je slikal nadobudni Pepček učitelja in druge osebe, ki ne uživajo posebne naklonjenosti otrok.

Bucek pa je shranil dragoceni portret v lesen zabolj, v katerem je nameraval svoje delo poslati umetniškemu društву.

Prva izmed tujih ljudi je Bucin portret smela uživati gospodična Strigalica. Buca je visoko čislala osebni okus suhe mojkvice in jo je povabila še tisti šesti dan zvečer, naj pride, če hoče videti kaj lepega.

»No — kaj pa oni phavijo?« je vprašala obiskovalko pred sliko, ki jo je vzela iz zabolja.

»Abr jezesno«, se je začudila Strigalica. »Ih zog inen, na morm jm draq — ih pin inen ganc pa! Abr zo vas šenes, da hert zih feršidenes avf!«

»Tohej jim je phav všeč, fhajlaj?«

»No, abr selsfrstecih, kajpa«, je žužnjala Strigalica. »O vi zi abr šmajhlhaft zint unt abr avh elegant! Ales, vas var is es — abr nit var, gnedige frav fon Buca, prahfol!«

»Visens«, se je bahala Buca, že nekaj bolj ponosna, »to je phava domača umetnost! Moj mož Tone me je sam na fahbal, čisto sam!«

»Abr vas zi nit zagn!« se je zavzela Strigalica. »Abr zo gens no! Majn got, zo ajn talantirter Kunstmensch! Vas man nit ales zit, če je človek doug na svet! Nit var? Unt zo enlih, zo — vi henavsgešnitn — ih zags ja!«

»Pa nahdhažje fahbce je kupil, kah jih Ljubljana phemohe, vejo, in nahveče pemzelne! Saj ne živimo o tem, saj imamo dosti, hvala, Bogu!«

»Abr pite zer, gspa! Šikt zih avh! Fir gvis! Koku pa, nej no greja! — O jec, jec mus abr glajh fort, enčuldign šon, vajl vird glajh finstrnis egiptiše, hihi! Zo abr ajn herclihes adija fir di cajt unt avf ajn fletkanes viderumcuzen, hihi! Pa nej m nkar nč na zamirja, gnedikste!«

Bucek je medtem z molčenostjo in ponižnostjo pravega umetnika lovil gosti dim iz Strigalične kadilnice v široko odprtne nosnice in je le včasi malo pokimal. Potem pa je spravil dragoceno umetnino v lesen zabolj in odsel, ves utopljen v svojo muzomanijo, počasnih krač v »Črno govedino«.

Kmalu potem pa se je pritihotaplil s svojim nevarnim čopičem in s polnim piskrom črne barve nadobudni Pepček v

Sicer pa se je pri klerikalnih denarjih zavodih še nekaj udomačilo, kar opravičuje nezaupanje in kar kaže, da se gre pri teh zavodih večkrat le zato, da nekatere posamične osebe žro. Ranjki Vršec, pravi ustanovitelj katoliške organizacije, je o tem že rtju mnogo zanimivega pripovedoval...

Za izgled, kako se dela, naj navedemo naslednji slučaj. »V zajemno podporno društvo« v Ljubljani je klerikal en zavod. To priča že sestava vodstva. V ravnateljstvu so gg. duhovniki Gnezda, dr. Krek, Sušnik, dr. Lam in posvetnjak Mathian; namestniki so gg. kanonik Kalan, Vencajz in uradnik klerikalne gospodarske organizacije F. Rozman; v nadzorstvu pa gg. prof. Wester, duhovnik Kržič, duhovnik Ušenčnik, Bulovec in Pichler.

»Vzajemno podporno društvo« dela lepe kupčije. Razdeljeno je na odseke in ker jemlje društvo jako visoke obresti ima vsak odsek tudi znaten dobiček.

Na občnem zboru tega društva dne 27. februvara je vstal dr. Papež in je predlagal, naj se društvemu načelniku izreče zahvala, dotičnemu pohvalnemu pismu pa naj se priložita dva tisočaka. To se je sprejelo in tudi storilo. Nase torej gospodje nikdar ne pozabijo.

To društvo ima pa še drugo uredbo, ki svedoči, kako brezvestno se skubijo drušveni člani. Pravčno bi bilo, da se čisti dobiček vsakega odseka razdeli med člane. Člani tudi misijo, da se tako zgodi, a so v veliki zmoti. Društvo ima v svojih pravilih naslednjo določbo: »Po prenehanju odseka naredi se bilanca. Od čistega odsekovega dobička po pokritju vseh obveznosti imata ravnateljstvo pravico 10 do 50% odtegniti za splošni razpoložni zaklad, s kojim razpolaga ravnateljstvo.«

To je nekaj nečuvega in kako je moglo pristojno oblastvo kaj tega odobriti, nam je popolnoma neumivo. S to določbo se da ravnateljstvu pravica, da lahko s polovicu vsega čistega dobička stori kar hoče, da ga lahko porabi za katerikoli politični ali drugi strankarski namen ali pa ga lahko pobaše v svoje bisage. Nihče nima nič ugovarjati, ker tudi občni zbor nima nikake pravice do tega razpoložnega zaklada. Kako se porablja ta denar? Za kak občekosten namen ni to društvo še nikdar nič dalo, dasi, kakor rečeno, dela lepe dobičke. Člani seveda še ne slutijo ne, kako se jih prikrajšuje. Ta določba je pooblastilo za legalno ropanje. Prelat Drozd v Pragi je moral krastiti, da je dobil kaj denarja v roke. Ljubljanski klerikalci so bolj premeteni. Ti so v pravila postavili, da smejo do 50% vsega dobička razpolagati popolnoma po svoji volji, ne da bi morali polagati račune o tem, potom visokih obrestij od najrevnej-

sobo in izlekel sliko iz zaboja. Zdela se mu je, da ta reč ni nikomur podobna. In nič hudega si ni prizadeval po svojem preverjenju, ko je vel popravljeni podobno po svojem okusu, dočim je klepetala Buca še vedno s Strigalicu v veži... Naposled pa je vtaknil korigirani portret zopet lepo nazaj.

Osmi dan se je postavljaj Bucek v žametasti suknji — to je pravemu umetniku neizogibna halja — in korakal čilo proti »Narodnemu domu« za postrežkom, ki je komaj, komaj prenašal sliko debele Buce. Preden pa je stopil v hram umetnosti, je šel še malo v »Črno govedino«. Tam je hotel pokazati svoje delo prijateljem, ki so se običajno zbirali ondi pri predpoldanski kapljici.

»O salamiš!«

»Bucek z objavljenim portretom! Dobber dan!«

»To smo pa res radovedni!«

»Le kar na svetlo ž njim, prijatelj!«

Taki in drugi spodbujajoči klici so pozdravljali mojega dvonastropnega prijatelja. On pa je s plemenitimi mirom zamenil z roko. In za poličem cvička je izustil z ginjenim glasom krilate besede, rekoč:

»Slavna gospoda! Pravkar sem bil namenjen, da oddam sliko svoje soproge

ših ljudij izprešanega denarja in da na-se ne pozabijo, so priča predlog dr. Papeža na občnem zboru. Tu se vidi, kdo žre, žre in žre — da rabimo besede dr. Šusteršiča, tu se vidi, da so naši klerikalci še nevarnejši kakor svetovačlavski, ker so svojem drozdovanju znali dati legalno zaslombu.

Dogodek v svetovačlavski posojilnici v Pragi, kakor tudi dogodek pri klerikalni gospodarski organizaciji pričajo, da duhovnik, naj bo še takoj vso postavljen, nikdar ne zašluži zaupanja. Vero, cerkev in svetnike porablja za to, da bi si pridobil zaupanje, kadar pa dobi kaj denarja v roko, gospodari z njim slabu, porablja ga za strankarske namene ali pa celo sam zase. Kadar pa pride polom, tedaj se duhovnik brani kaj žrtvovati. Na Slovenskem je poginilo že več klerikalnih društev, a vedno so morali člani plačati izgubo, duhovnik še ni plačal vinarja. V Poljanah so ujeli par kmetov, da so prevzeli vse jamstvo, v Škofji Loki so vjeli nekaj mož, da so podpisali za propadlo klerikalno mlekarno 8000 gld. in tako tudi povsod drugod. Če je kaj dobička, pograbi jo duhovniki kar 50% in še več, kadar pa je izguba ni še nobeden nič plačal.

Klerikalna organizacija je skoznkoz gnila in deloma goljufiva in mora slej ali prej vzeti žalosten konec. Čim prej se to zgodi, tem manjša bo nesreča, zato bomo boj proti njej nadaljevali z vso eneržijo. Za vse posledice te organizacije so odgovorni duhovniki s škofom na čelu. Na to opozarjamо cerkvene kroge že danes, da ob času velikega kraha ne bodo besedičili tako, kakor sedaj njih češki somisljeniki.

V Ljubljani, 18. oktobra.

Državni zbor.

Včeraj se je zbornica pečala z dvema nujnima predlogoma. V imenu naprednih nemških strank je temeljeval nujni predlog o dunajskih deželnozborskih volitvah poslanec Völkl. Razkril je celo korupejsko gospodarstvo Luegerja in njegovih krščanskih socialistov. Cela ta pristranska družba je zbežala iz zbornice. Nujnost pa se je vendar Völklovemu predlogu odklonila. Potem je prišla na vrsto znana imunitetna zadava posl. Lupuja. Posl. Oñner je razpravljal o tem slučaju z jurističnega stališča. Govorili so za Lupuja še poslanci Rieger, Stránsky, Schucker, Stazyński in Nik. Wasilk. Zadnji govornik je podal v imenu bukovinskih poslancev naslednjo izjavo: »Ker poznamo Lupujevo sodno delovanje na lastne oči, smo dolžni, pojasnit zbornici, da uživa naš tovariš kot sodnik neomejeno zaupanje ter velja za nepristranskega sodnika in nedotakljiv značaj v vseh slojih prebivalstva.« Dasi je vladni zastopnik, sekcijski šef vitez Schrott zagovarjal imunitetno postopanje zoper Lupuja, bila je nujnost sprejeta. Ko so se podale še nekatere interpelacije, se je zase zaključila. Prihodnja seja bo v torek.

v razstavo! Toda — nisem si mogel kaj, da je ne bi pokazal prej svojemu ožjemu in ozkemu krogu priznanih prijateljev. Že me je doletela izredna čast, da sem slišal o portretu prelastavo oceno iz ustene najhujših ljubljanskih opravljivk, iz kočljivega žrela gospodične Strigalice! Gospoda slavna! Imeniten momenat se nam bliža! Padi torej, padi lesena zavesa in odkrij sliko moje ljube Buce!«

»Živ — —!«

Tako so zaklicali vsi kakor iz enega grla, ko je vlekel Bucek portret iz zaboja. Tako so pa zopet utihnili — za trenotek. Nato so pa udarili v homerski grohot.

Bucek je skoro omedel od presenečenja. Zastonj, čisto zastonj so ga nadlegovali vsi zbrani ožji in ozki prijatelji s povzdignjenimi rokami, naj ne odlaša dalje in naj nemudoma blagovoli poslati svoj umotvor hvaležnemu umetniškemu društву!

Malopridni Pepček je bil namreč v odsotnosti nadzorujočih organov naslikal s prav brutalno tehniko mamki Buci velikanske, metli podobne muštace pod nos.

Za Buckovim hrbotom — v »Črni govedini« — pa se je ob tem prizoru smejal muzagetes Apolon tako, da se je naga reva držal z obema rokama za svoj klasični popek!

Rado Murnik.

Spens-Booden.

Justični minister, 68 letni pl. Spens-Booden je odstopil. — Bil je minister od 19. januarja 1900. V zadnjem času je bil dvakrat operiran, a sedaj je bajè že dočela zdrav, vendar je šel, ker je iti moral. Dunajska »Die Zeit« trdi, da je Spens-Booden žrtva Koerberjeve taktike in njegov odstop most, preko katerega vodi pot do poravnave med vladom in Čehi. Spens-Booden je bil pri Čehih sovražen, saj je sistematično odpravljal vse njih jezikovne pravice ter očitno protežiral nemške uradnike, češke pa odrival. Zastopal je vedno odločno nemško stališče ter delal Slovnom škodo, kjer je le mogel. Spens-Booden je bil krv, aka se ravna na Koščekem in Štajarskem pri nameščanju justičnih uradnikov naravnost proti razumu, in tekom časa se je nabralo toliko v nebo kričečega gradiva, da bi se Spens-Booden v pravkar začetem državnozborskem zasedanju prav slaba godila. Čehi, Slovenci in Hrvati bi mu bili dokazali celo vrsto slučajev, ko se je teptala jezikovna ravnoopravnost ter so se namestili v slovanskih krajih uradniki, kateri niso zmožni nobenega slovanskega narečja. Spens-Booden se je torej umaknil v pravem trenotku. Nemški listi večinoma trdijo, da je odstopil radi bolehnosti, »Die Zeit« in še nekateri listi pa zatrjujejo, da ga je Koerber vrgel sam s krova, da reši svojo lađo. Odstop justičnega ministra, ljubljencev Nemcev, se smatra kot koncesija Čehom, da bi bili poslej spravljevši in popustljivejši. Naslednik Spens-Booden bo bajè sekcijski šef Klein.

Iz Macedonije.

Iz Belegografa poročajo, da se na meji ponavljajo izgredi Albancev ter da se srbske čete ob meji pomnožé. Mnogo beguncov je pribeglo na Srbsko. Sultan je sprejel poslanika generala Gruića, ga zagotavljal svojih prijateljskih čustev do Srbije in ga prosil, naj predloži spomenico glede reform, ki se zdé potrebne za Staro Srbijo in Macedonijo. Poslanik mu je to obljudil. Vprašanje pa je, če misli sultan resno predlagane reforme tudi uresničiti. Turški ministrski svet je sklenil poklicati vse rezerve II. armadnega kora. Kruppu je poslal 400.000 turških funтов na račun dolga za orožje. Hkrat pa je naročil šest baterij hitrostrelnih poljskih topov in 150.000 kg brezdimnega smodnika. Turčija je zlobnala ob bolgarski meji in v Macedonijo že ogromno vojsko ter se pripravlja očividno za vsak slučaj. Če kliče celo rezerve k orožju in naroča topove in smodnik, potem je položaj na Balkanu vsekakor nevaren. Sicer pa imata tudi Bolgarija in Srbija na meji večje čete, kakor navadno. Iz Macedonije prihajo vedno nova poročila o manjših in večjih praskah med ustaši in Turki. Vendar se javlja iz Soluna, da mislijo nekatere veleoblasti posredovati. A doslej se je posredovalo le pri bolgarski vladni ustaši pa drugega posredovanja ne potrebujejo, kakor da se Turčija prisili, izvršiti potrebne reforme.

Kongregacijska debata.

Nasprotniki francoske vlade se ne morejo pritoževati, da se jim krati svoboda govorja. Kolikor jim je drago, lahko govoré proti Combesu in njegovim protiklerikalnim politiki. Vsi vodje reakcionarnih strank so mogli govoriti. Govorniki Baudry d' Asson, Georges Berry, Charles Benoist in Plachon so ponavljali, da krši vladu zakon in žali verska čutstva ter da hoče iztrebiti vero. Zlasti Baudry d' Asson je govoril fanatično ter imenoval vlad sindikat. Nekdo mu je zaklical, da ima od starosti že mehke možgane, nakar je starec zbežal z govorilnega očeta in se togotil, da je bil ves penast. Konservative Lefas je grozil z revolucijo, češ, da se vladu ozira pa na delavce, ne pa na žaljene katolike, ki bodo končno poskusili s puntom doseči versko svobodo. Progresist Jounart je govoril odločno protiklerikalno: »S edanji položaj ne more trajati dalje. Predolg se je trpel škandalozno počenjanje menihov, zlasti menihov obrtnikov. Pri vseh delavskih štrajkih so imeli vpliv. Polastili so se prižnice in izpovednike, a so brez kontrole. To je kršenje konkordata. V zadnjih letih so bili najnevarnejši, nasprotniki republike ter kovali najperfidnejše najzagrizene zarote proti republičanom. Izkorisčali so najsvetjejše čustvo človeške vesti, versko in narodno čustvo. Izkorisčali so hkratu vero in zastavo. Sami so krivi sedanjega

svojega položaja. Vse republičanske institucije hočejo poruvati, a Francija hoče imeti mir. Celo papež ne poslušajo klerikalci več. Menihi hočejo boj, dasi so proti nemiru celo škofje. Za vse, kar se je zgodilo, so odgovorni le menihi, ki so uprni in trmasti. Prevelika toleranca vladajih je napravila predzrne. Tudi menihinje in redovnice so bile nahujskane k uporu, dasi so se že hotele pokoriti. Njih prijatelji pa so jim svetovali slabu. Vlada je doslej molčala. Combes odgovori na vsa očitanja sam. Večina mu je zagotovljena.

Najnovejše politične vesti.

Zoper Körberjeve jezikovne načrte se je izrekel praski mestni svet ter s tem pokazal, da stoji mestni zastopniki za češkimi poslanci. — Zaradi praskih policijskih tiralnic, v kateri se je zasledoval nemški cesar, je interpeliral včeraj poslanec Schuhmeier ministrskega predsednika. — Socialni demokrat je smagal pri volitvi volilnih mož za deželnozborsko volitev v Donavizu. — V olomuški trgovski in obrtni zbornici se zopet ni moglo izvršiti konstituiranje, ker so isto češki odborniki preprečili z obstrukcijo. — Nemški carinski tarif se smatra po dosedanjih debatah v državnem zboru kot ponesrečen. — Sestava novega srbskega ministrstva je poverjena generalu Markoviću. Bodče ministrstvo bo koalicijsko, v katerem bodo zastopani naprednjaci, nevtralci, radikalci, liberalci in klerikalci. Ministrstvo zunanjih del prevzame baje dosedanjih poslanik na Dunaju Kosta Kristić. — Pogoda med Turško in Rusko iz leta 1833 se baje obnovi. Obnovljenje je baje ponudila Rusija. Vsled te pogodbe bi Rusija jamčila za neodvisnost Turške, nasprotno pa bi Turška v vojnem času ne pustila nobene tuje ladje skozi Črno morje. — Višjim predsednikom hanovranskim je imenovan dr. Wentzel. — Deželnozborske volitve na Moravskem so prinesle v kmečkih občinah precejšnje spremembe. Nemška napredna stranka ni postavila kandidatov ter so njeni trije mandati pripadli Vsenemečem, ki imajo sedaj pet mandatov namesto dosedanjega enega. Mladočehi so izgubili en mandat na klerikalce. — Romanje avstro-ogrskih aristokratov v Rim je imelo namen, posredovati, da se proglaši pokojna nadvojvodinja Magdalena svetnicam. Tozadnje adreso je izročila papežu nadvojvodinji Marija Louiza.

Naša umetniška razstava.

Naš »Rus« Peter Simeonovič Žmitkev, je tako marljiv slikar. Kar je razstavil, napravil je deloma doma v Kropi, deloma v Peterburgu. postal je v celem že boljši, kot je bil pred dvemi leti. Toda luč v prosti naravi mu vendar dela še marsikaj preglavice, pri nebu pogrešamo potrebne transparence in slikar se rad izgublja v malenkostih na škodo jednotnemu utisu. Zato so njegove pokrajine na vidno nižji stopinji, kot njegove potretne, v sobi delane študije. Žmitkev rad meša kobaltvijenje in pomarančasto, sploh se trudi, da spravlja v svoje pokrajine kolikor možno veliko barv, dasi to stremljenje po kolorizmu ni vselej v ravnotežju z uspehom. Pa to nič ne dělá, hvalevredno je zelo v vse kaže, da bo Žmitkev čez nekaj časa čisto drugi, kot je še deloma danes. Med boljše pokrajinske stvari Žmitkevovo smemo šteeti »kotiček v Carskem selu« in morebiti »vid Krope«. Žmitkev še povsodi, če dela pod milim nebom, preveč nagajajo detajli in lokalne barve. To je posledica vednega ateljeskega dela pod imperatorskimi profesorji, ki so najbrže tudi odgovorni zato, da ima Žmitkev še vedno neko sluzasto tehniko in malenkostno potezo čopiča. Zato je storil Peter Simeonovič práv, da se je sedaj podal za pol leta v Prago. »V roči poslednjem dan,« soba, v koji sedi golorok gospod pri oknu in čita, je dosti boljša, ker ima združeno jednostransko luč, in na to je Žmitkev bolj vajan. Slika napravlja sicer nekak minijaturast učinek — sploh, čemu slika Žmitkev tako drobnjava? V večjem formatu, pol naravne velikosti, bi bilo težje in hvaležnejje — a je v celem simpatična in tudi občinstvu ugaja. Med potretnimi stvarmi je brez dvoma najboljša »Rdečelaska«, ki je slikana z občutkom in z mehkimi barvami. Tudi »Ruska plemkinja« je čedno delo; mogče bi se dalо perspektivi kvišku obrnjene obrazca kaj prigovalati. Škoda, da Žmitkev ni več mogel razstaviti portreta knjigotrčača založnika gospoda Bamberga, ki je sedaj v izložbi Bambergove trgovine na Kongresnem trgu. Ta slika nas prijetno preseneča, kajti, dasi mehanična podobnost s portretovancem fotografska, sta vendar duševni izraz in karakteristika tako dobra. Portret ima mnogo življenja, in poleg tega še prednost, da je tehničko prosteje delo, kot vse druge Žmitkeve.

Dalje v prilogi.

kove slike. — Kar se pa tiče slike "za ku-lisami," ne vemo, kaj naj porečemo. Zdi se nam, da smo jo že večkrat videli po raznih ilustriranih časnikih. In kako pride Žmitek do tega oddaljenega mu motiva — balerina in star obovezatelj — ? Tudi tehnik je Žmitkovi tehniki popolnoma tuja. Na sliki pa se bere „Peter Žmitek 1901“ — torej je vse v redu. Preveč zaupanja imamo do g. Žmitka, da bi si mogli misliti, da razstavlja nemara kopije kot izvirnike, in želimo mu z vsemi simpatijami, da se njegova umetnost v slovanski Pragi iznebi vsega, kar je zadržal slovanski Peterburg !

Ivan Žabota je vesela prikazan! Mlad umetnik, ki ima smisel in veselje v prvi vrsti tudi do figurinalnih slik. In ki že tudi nekaj zna. Do danes se ni nič čulo o njem; naenkrat je nastopil z množico slik velikega formata in večina jih je vse hvale vrednih. Najboljša je "portretna skupina." Dama in trije gospodje po večernji skupaj pod svetlikom, puščajo in se razgovarjajo. Izrazi obrazov, gibanje, osvetljjava in barve, tudi široka tehnika — vse je jednotno in na stališču že prav lepega razvoja. Žabota nas navdaja z velikimi, prav velikimi upi; zlasti kaže, da bo postal morda naš prvi portretist. Nenavaden talent je vsekakor. Njegov moški akt, dasi bolj šolsko delan, in bolj risan, nego slikan, priča o veliki risarski sili Žabotovi in kaže posebno lepo vedbo črt. Slika "pri klavirju" je nekako à la "Gartenlaube," tudi risana ni tako dobro, kot preje navedeni. Za take predmete nam manjka razuma, izvzemši, če se gre za portrete. Omeniti bi bilo še perorisbe, predstavljajoče pesnika Ivana Cankarja. Ljudje, ki ga poznajo, pravijo, da je dobro pogojen. To potrjuje mnenje, da je Žabota talentiran portretist. Peresna tehnik je sicer še nekoliko nejednaka, ker ravno pri črnobeli umetnosti pomenja rutina zelo veliko, in od rame navzdol je figura na vsaki način premajhna proti glavi.

Frančišek Klemenčič je razstavil portret mladega gospoda v profilu in pa otroško glavico v polno lice. Zadnja slika ima sicer nekaj prednosti, vendar pa je profilni portret dosti boljši. Delan sicer ni še popolnoma prsto, tudi je podobnost na videz bolj vnašana, mehanična, kot pa duševna. A vendar je slika simpatična, ker so barve harmonične, vglasbene na rjav ton. Vprašuje se le, če je bil ta ton slikarjeva prosta volja, ali je sploh ne zna drugače slikati; kajti otroški portret je tudi tako hladnorjavsk — ? Če to ni posledica manire in jednostranosti, tedaj je omenjena slika prav čedna. Videli bodo, kaj nam Klemenčič prinese vprihodnje.

Razven Kobilčeve so zastopane še tri dame: Elza pl. Kastel, Roza Klein in Melita Rojic.

Elza pl. Kastlova je veletalentirana i za slikarstvo i za kiparstvo. Vpoštovati se mora, da je ta mlada dama pravzaprav samo izvanredno dobra diletantka, ki je doslej umetniški poduk uživala le v Ljubljani. Kljub temu pa so njeni dve sliki, jeden portret in jedno tihozitje, prav dobr; zlasti prvi. Barve so naravne, izraz istotak, risba morda ni popolnoma korektna. Podobnost portretiranca je tudi velika. Toda gospodičina Kastlova se danes bolj obrača k kipanju, nego k slikanju. Razstavila je tri ženska poprsja. Vsa tri dela so — dasi manjka posebnosti in občutka — dobro modelirana. Le z načinom, kako so pri dveh napravljene čipke in kravata, se ne moremo spriznjati. Taka natančnost v izdelovanju vsake luknjice je pač bolj naloga potrežljivosti, kot pa umetnosti. Toda to bi se vse izgubilo v nič, kajtor hitro bi prišla gospodičina pl. Kastlova venjak, v resno umetniško šolo kateregakoli evropskih kulturnih središč. In reklo bi se, lep umetniški talent lahkomiselnno uničiti, če bi gdč. Kastlova tega ne storila.

Roza Kleinova, učenka mojstra Ažbeta, ima razstavljeni dve z ogljem risani glavi, ki nam kažeta vse prednosti Ažbetove šole, zlasti pa energično in zanimivo vedbo črt. Obe risbi sta tehnisko vse časti vredni deli; mogoče malo prejednakomerne črni v sencah — ? Gospodičini Kleinovi častitamo na talentu in da je prišla v tako dobro šolo.

Melita Rojčeva nam je poslala parličnih akvarelsov, koji kažejo čedno izvršbo. Držala se je lokalnih barv, zato nimajo stvari pravzaprav nobene osvetljave in so nekako mrteve. Svetlobne probleme reševati v akvarelu je še neprimerno težje, kot na olju, ker se s svetlimi barvami ne more kriti temnih. Najsimpatičnejši kot umotvor je „krasotica iz Cedada.“ V celem vse te stvari niso slabe, a kaj posebnega je o njih težko povedati. Želeti bi bilo, da nam umetnica prihodnjič pošte še kaj drugega, recimo par risb, študij v gibanju itd. Tedaj šele bi bilo možno videti, kaj da zna.

Radi popolnosti nam je dolžnost omeniti, da je gospod Frančišek Mirt iz Trsta razstavljen jeden portret.

Nadkrijujoči umetnik na letosnji razstavi je pa brez tekme Fran Berneker. Njegovi kipi bi delali čast vsaki umetniški razstavi. Izložil je tri potretne poprsja iz mavca in majhno skupino „Beda“ iz patiniranega mavca. Vse te stvari so modelirane z izvanrednim čutom in tudi z izvanrednim znanjem. Treba je n. pr. pogledati, kako fino zna Berneker podati mehki značaj ženskih las. Posebno ljubeznično delo je glava majhne deklice. Skupina „Beda“ predstavlja rodbino, ki sedi obupana skupaj, oče delavec, mlada mati in otrok. Po predmetu skupina sicer

spominja na dela Belgijea Meunierja, po tehniki pa na male kipe ruskega kneza Trubeteka; a človek se res navduši, če opazuje, kako je vse to napravljeno kar v enem, kako je cela gibalna linija človeških telov podana takoreč z jedno samo duhovito črto, kakor jo zna napraviti le mojster prve vrste! Bernekerjeve portrete navdihuje sveže življenje; vidi se jim, da niso samo delo dobrega kiparja, ampak tudi dobrega umetnika. — Vpraša se sedaj, čemu do danes Berneker v domovini ni dobil še niti jednega naročila; kako je to, da ga ne poznajo javne korporacije, kadar oddajajo kiparska dela pri javnih poslopih?

Ravno tako ostajamo neverni Tomaži, da bi kranjska dežela kdaj uresničila pred novim dvorem Ivanu Zajcu prelepi projekt za vodnjak. Ali ima korporacija, ki je glede dvorca zavrgla s prvim darilom nagrajeni načrt Olbricha, torej mojstra, ki ima sestovno, imenje in je mesto tega dala napraviti fasado, ki nehotje izvabila posmeh vsakega tujeva, — ali ima taká korporacija pač za to razum? Poleg omenjenega vodnjaka razstavljal je Zajec še električno svetilo v podobi kakih 30 cm. visoke bronsaste Egipčanke, ki kroti kačo; iz žrela kače gleda žarnica. Delo je zelo prijazno in naj bi si je nabavili tisti, kojim je kaj na umetniškem ozaljšanju domačega gospodarstva?*

Alojzij Repič je vposlal relief z ženskim profilom, koje delo je lepo, a za Repiča ne posebno karakteristično. Repič, žalibog, ni bil v položaju, da bi poslal kako večje delo. Njegova borilca, ki sta v „Rudolfinu“ sta pač vsakomur v izbornem spominu. Po prse Vilharjevo je malo zanimivo delo, tudi nekam gladko, kakor bi bilo iz stearina vlti. Želeti bi bilo tudi Repiču, da bi dobil kdaj kak večji nalog, ker le tako more se pokazati v svoji polni moći.

Profesor Celestin Misovi reliefni otroški portreti so lepo in solidno delane stvari, z gotovostjo tehniškega mojstra. V fotografijah je razstavljal dve drugi svoji deli, ki nam kažeta profesorja Misa z zanimivejše strani; jedno delo je relief cele moške osebe, drugo pa sveže modelirani kip sedečega moža. Obe deli sta mojstrsko korektni.

In last not least — smo v položaju poročati z veseljem, da je Vinko Levičnikovo portretno poprsje stare gospe delo iz izbornega karakteristika in tudi dobro s tehniškega stališča. Zasluzilo bi ugodnejšega mesta, kot pa ob rumeni steni malega salona, kjer izgubi delo na tonu. V Levičniku smo to pot prvič spoznali jako dobrega kiparja.

S tem smo vostenno poročali o vseh dobroih v slabih stvareh II. slovenske umetniške razstave, in tiste, ki niso še bili notri, le opozarjam, da se razstava 20. oktobra že zaključi.

Simplicissimus.

„Uzorno“ občinsko gospodarstvo v Cerkljah.

Potrebno je, da tudi širši svet izvede, kako vzorno se je gospodariло z občinskim premoženjem v Cerkljah na klerikalni podlagi pod vodstvom profesorja Jenkota, ki so ga pred kratkim prestavili v Seret blizu ruske meje.

O božiču lanskega leta je bilo oklicano pred cerkvijo v Cerkljah, da so občinski računi za leto 1901 dokončani in tekmo osmih dni vsakomur izpostavljeni na pregled. Med tem časom je nekaj mož iz radovnosti res šlo gledati v občinsko pisarno, kaj vse so namazali spoštovani občinski možje na papir. In kaj vse so ondi našli vpisanega med občinskimi računi? Tega se pač ni nihče na dejal. Ob sebi se razume, da so tudi takoj odpolali pritožbo na deželni odbor.

Deželni odbor je poslal dne 23. in 24. m. m. svojega odposlanca, g. dr. Zbašnika, da se prepriča o vsebin občinskih računov za leto 1901. Župan jo je ta čas menda kar proč popihal, svetovalci so bili pričujoči. Sveda brez nainvoga Karuzmana revizija ni minula. Ko se predloži račun, so povabljeni ondnotni kmetovalci najprej konstatirali, da ta račun ni tista tiskovina, oziroma pola, ki je bila razstavljena zgoraj omenjeni čas pri županstvu v obliki občinskih računov. Županov namestnik je takoj priznal, da je bilo tam res „previsoko vzet.“ Ker se je pritožba glasila za neko občinsko pot, ki se je zgradila na občinske stroške in v računu je stalokot že porabljen 400 kron, dalje v proračunu za tekoče leto za ravnotisto pot z opet 600 kron (torej dva krat!), se je hotel g. revizor prepričati, kako se glase pobotnice. Tukaj se je pokazalo, da je občinski pisar kar sam napravil večino pobotnic, eno za okrog 200 kron tudi kar sam podpisal brez dotičnega prejemnika.

Najbolj imenitno — kakor se mi je zdelo — je bilo to o omenjeni poti. V občinskem računu za leto 1901 je bila ta pot vpisana kot že dograjena in izplačana; v resnici pa se omenjeno leto ni delalo prav ničesar, kakor edino le, da je Peter Jagodic prevlekel preko nekega grabna par borovev, kar pa je vse skupaj veljalo samo 5 (reci: pet) kronic. To je bilo vse delo za leto 1901. Dokaz temu so bile pobotnice, ki so se glasile za tekoče leto 1902. In tudi teh pobotnic — kakor je razvidno — je manjkalo za

pokritje že prej za leto 1901 navedenih 400 kron nič več kakor za 47 kron. Diplome za častne občane cerkljanske so veljale davkopljevalec 200 kron. To je moral biti plačano. In koliko kmetov, ki še toliko ne premorejo, da si kupijo soli, je plačalo na znesek. Taka in še mnoga tem enaka dela med občinskimi računi gotovo niso napravila na revizorja deželnega odbora, g. dr. Zbašnika, najboljšega utisa. Zapomnil si bo dobro, kaki mojstri o sklepanju občinskih računov so cerkljanski odborniki.

Pregledajoč ubožni zaklad, našel se je zopet primanjkljaj, in sicer precej znaten — okrog 1850 kron. Ker se je gospod dr. Zbašnik izjavil, da mora o tem primanjkljuju govoriti z g. županom samim, je moral toliko časa čakati župana, da je prišel. Ko je župan prišel, ni vedel odgovoriti drugega, kakor: „Jaz tega ne zastopim in ne znam; drugi odprijo pošto, in tako se lahko razmeče denar.“ — Pozneje, ko se je vročina malo polegla, se je občinski pisar rezkorabil in zmerjal kmete, ki so bili zraven, češ, da jih bo tožil, ako se še kateri pritoži, zakaj, ako se spravljajo na dan take poštenosti, kakor so zgoraj navedene, tedaj se s tem krade čast možem, ki so pri občinski upravi, največ pa pisarju, t. j. „fantu z birthom in s peresom za klobukom, ki dremlje“ (tako se je namreč izjavil župan v občinski pisarni) in ki — kakor je dr. Žlindrovč rekel — žre in zopet žre na občinske troške. Pa saj tako dela tudi njegov vedno žejni oče, ki pomaga popivati zapravljenim posestnikom zadnji krajar in jim oprošča sinove od vojaščine, dokler pač čuti kaj okroglega. Kadar pa zmanjka tistega, tedaj pravi, da „frajenga“ nič več ne pomaga.

Skrivnost življenja.

IX.

Za nobeno stvar na svetu se ljudje tako malo ne zanimajo, kakor za to, čemu žive in za nobeno se toliko ne zanimajo, kakor za sredstva, odvrniti smrt. Tudi če je kdo sto let star, ne mara umreti.

Kadar doseže človek gotovo starost, začne misliti na smrt in ta strah pred smrtno pospešuje v največji meri njegov konec. S tem strahom si človek v pravem pomenu besede zastruplja življenje, kajti strah mu razdira žive. V tem oziru so silno veliko zakrivila tista veroizpovedanja, ki predstavljajo smrt kot nekaj strašnega in begajo ljudi s peklom in s hudičem.

»Zaničevati smrt, se prav nič meniti za to, kaj bo po smrti in se veseliti življenja je najboljše sredstvo, s katerim si more človek življenje, podaljšati« pravi Jean Finot (La philosophie de la longévité) in resničnost tega potruje življenje dolgoživcev. Kar je znanih nad sto let starih ljudi, nobeden se ni brigal za smrt, vsak se je veselil življenja in se ni brigal za to, kaj bo, kadar ga polože v grob.

Vzlic temu pa znanost ni izgubila nade, da najde zdravilo, s katerim bo mogoče zadržati staranje organizma in s tem podaljšati človeško življenje.

Biologija je pri tem iskanju osredotočila svojo pozornost na človeško kri. Kakor znano, so v krvni neka rudeča in neka bela bitja; prva se zoveje fagocit, druga leukocit. Naloga teh bitij je, obvarovati naš organizem vsakovrstnih mikrov, kadar nastanejo ti paraziti, ki napadajo fagocite in jih skušajo uničiti. Časih se jim to hitro posreči, časih pa je ta boj silno dolg. Če zmagajo mikrobi, pospešuje venjenje našega organizma in s tem našo smrt. Ti boji so glavni pogoji našega življenja.

Pasteurjev najznamenitejši učenec dr. Mečnikov je pred tremi leti našel, da se fagocite in leukocite, ti naši branitelji, dele na dve vrsti: na mikrofage in na makrofage in da so slednji zavratni sovražniki prvi ter jih v boju za naš organizem zahrbitno more.

Naloga bijologije je torej, dobiti sredstvo, da se makrofagom onemogoči njih zavratno morenenje naših braniteljev in dr. Mečnikov je prišel do spoznaja, da je to mogoče doseči. Iznašel je tudi neki serum, ki se pa ni obnesel, ker ni pokončal samo naše sovražnike, nego tudi naše branitelje.

Dokler se tako sredstvo ne dobi, skuša francoski Institut Pasteur ta problem rešiti posrednim potom ter išče serum, ki in naj pospeši razvoj in moč naših braniteljev, ki naj utrdi jetra, ledvice in možgane. Ako se to posreči je gotovo, da se znatno premakne skrajna meja človeškega življenja. In posreči se prej ali slej gotovo.

Religije uče, da ima človek neumrljivo dušo in neki katoliški učenjak v Parizu je celo napravil sliko naše duše. Vera v neumrljivost zuše je premnogim potreba srca, največja tolažba in zadnje upanje umirajočih. O neumrljivi duši se lahko reče: Ko bi tega nauka ne bilo, bi se ga moral izmisli, ker je premnogim ljudem največje opora v življenju.

Kadar človek umrie, polože njegovo truplo v skrinjo večne pozabe. Časih se

ljudje še spomnijo njegove duše, se klanjajo njegovi zadnji volji, ali telo njegovo je popolnoma pozabljen. Tu se najočitnejše kaže človeška brezbrisnost in nehvalenost, kajti, naj kdo reče kar hoče, človeško telo živi tudi po smrti, živi tudi v grobu, seveda vse drugačno življenje kakor na zemlji.

Človeško telo je ustvarjeno, oziroma je sestavljeno iz milijard različnih živih bitij, ni drugega, kakor kombinacija tach živih bitij, in John Herschell ima najbrž prav, ko uči, da imajo ta bitja, če se smemo tako izraziti, vsak svojo dušo. Človeško življenje ni torej nič drugega kakor produkt življenja teh drobnih bitij.

Ali imajo ta bitja tudi kaj zavesti, kajko iskro razuma? Kdo ve! Saj je celo dosti ljudij, živih, odraslih po božji podobi ustvarjenih ljudij, ki nimajo nič razuma. Sicer pa, če se nekaj ne ve, se to še ne more zanikati. Makso Veworu je prepričan, da vse, kar delajo ta prabitje, store, ne da bi se tega zavedala, Luigi Luciani pa to potrja.

V zemljo položeno telo živi torej še dalje četudi v drugi obliki. V tem, ko more biti človek na zemlji le oče ali mati nekaterih bitij, je pod zemljo oče milijard raznih živih bitij. Življenje v grobu je še bujneje, kakor na zemlji. Tudi bitja, ki žive v grobu, se ljubijo, se množe in mrjajo. Grobni mir je smešna bajka, tako kakor je bajka gorovica o prahu, v kateri razpade človeško telo po smrti. In ljubljava tudi instinktivno slutijo, da človeško telo tudi v grobu še živi, da je telo neumrljivo in samo spreminja svojo obliko, kar kaže kult umrlih.

ležbi na klerikalnih shodih, se bo moral vedno računati, da se je za dobro 100% zlagal.

— „**Svoji k svojim**“.
Kanonik Kalan, ki zdaj v Marijanšču lenobo pase, je na zadnjem zaupnem shodu kranjskih popov posebno priporočal bojkotiranje liberalcev in zaupniki so z navdušenjem izdali parolo »Svoji k svojim«. Liberalci, zapomnite si to, posebno kadar bodo popje okrog Vas lazili, kadar bodo »ofri« in kadar bo štolnino plačati. Rok Drofenik je izdal izvrstno brošuro o štolnini. Ravnjajte se po njiju! Če ne bo liberalnega denarja, se posuše ti bojažljivi popje kakor klobase v dimniku in postanejo tako krotki, kakor jagnjeta, kajti prežgano juho klepati in vodo piti ne mara nobeden izmed njih.

— **Kaplan v Cerkijah pri Kranju**, Matevž Kos po imenu, je bil v nedeljo, 5. t. m., po deseti maši klican na spoved k umirajočemu Antonu Šteru. Šter je bil vsled težke telesne poškodbe v smrtni nevarnosti in se je hotel pred smrtoj spraviti z Bogom. Kaplan pa, namesto da bi ga bil lepo izpovedal ter mu v zadnji urki privoščil nekoliko tolažilnih besedij, je umirajočega moža s fumansko surovostjo napadel in ga zmerjal z ubijalcem in z drugimi takimi bese dami. Ko se je kaplan tako odkašljal, je pa moža izpovedal. Da taka izpoved ni dosti vredna, si je lahko misliti. Ko bi kaplani saj tako neznansko surovi ne bili!

— **Zanimiva pridiga** bo jutri na Jesenicah. Govorilo se bo o katoliški veri, o protestantizmu in o Husu. Kdo pozna fajmoštra Šinkovca, je lahko prepričan, da bo udrihal kar mogoče. Vzrok temu je, ker je na Jesenicah že 18 oseb samo zradi tega zloglasnega popa že prestopilo k protestantski veri, mnogo drugih pa se za izstop pripravlja.

— **„Slovenec“ in zavarovalni agentje.** »Slovenec« je te dni priobčil notico pod naslovom »pozor pred agenti«, v kateri je dolžil liberalne agente, da škodujejo škofov vzajemni zavarovalnici. To so le manevri. Zavarovalnicam namreč ni dovoljeno delati direktno reklamo; zato dela škofova zavarovalnica indirektno reklamo s tem, da napada liberalne agente. Kako pa delajo agente škofove zavarovalnice? Pred nekaj dnevi je škofov agent prišel k posestniku gosp. Dolenšku v Gabrijelah pri Mokronogu ter po vsej sili ponujal svojo zavarovalnico, ako ravno je g. Dolenšek že 9 let primoran ostati pri graški vzajemni zavarovalnici. Ko je škofov agent videl, da ničesar ne opravi, je omenil: »Veste oče, jest mam tisto sekuranco, k' so gaspud škofov zraven.« A vrag je hotel, da tudi to nič pomagalo in ubogi škofov agent je odšel z dolgim nosom. Ko bi bil g. Dolenšek kaj dal na škofovovo zavarovalnico in istemu agentu podpisal polo, bi imel, kakor vsak drugi, sitnosti in stroške, ker je drugod še za devet let vezan. Kdo torej zapeljuje ljudi v škodo? Ljudje, ki jih škofov pošilja kot agente. A še bolje jo je pogodil škocjanški župnik, znani Bohinc. V Škocjanu namreč plačuje občina vso zavarovalnino za cerkvena poslopja, župnišča itd. Za ogromno zavarovalnino plačuje precej veliko premijo. Gospod Bohinec je osebno šel v Dobruškovas k dotičnemu odborniku, ki shranjuje vse zavarovalne dokumente, ter je po vsi sili zahteval, da se vsi dokumenti njemu izroče, ter da bo on vso stvar drugače vredil in vse zavaroval pri novi škofovovi zavarovalnici. Toda občinski odbornik, občespoštovan posestnik in trgovec, se n i udal pritisku gospoda Bohinca in moral oditi, če tudi nerad z dolgim nosom. Škocjanci so možje stare poštene korenine, ki ne sedajo radi na farovski lim. Preskrbeli so takoj, da se je sedanja skupna zavar. pogodba podaljšala za celih 20 let pri stari pošteni zavarovalnici. Po teh slučajih je gotovo umestneje, ako zapišemo: Pozor pred agenti škofove zavarovalnice.

— **Pri jutrišnjem koncertu „Glasbene Matice“**, oziroma koncertu komornega virtuoza Frana Ondříčka bodovala kot solista tudi člana slovenskega gledališča, operna pevka gd. Marija Glivarec in operni pevec, baritonist gospod Karol Král. Gdčna. Glivarec je bila v lanskem letu operni član

hrvatskega narodnega gledališča v Zagrebu in kot taka zelo čislana in priljubljena. Mnogokrat je sodelovala tudi v koncertih in zagrebška kritika jo je vselej hvalila kot izvrstno šolano pevko z lepim glasom in krasnim predavanjem. V Ondříčkovem koncertu bo pela romanco iz opere »Mignon« in nekatere hrvatske pesmi. Gospod Král pa je bil v lanskem letu baritonist češke opere v Brnu in pred dvemi leti tudi član zagrebške opere. Pri operi »Večni mornar« se je že skazal ljubljanskemu občinstvu izbornega pevca z velikim, mogočnim, dobro šolanim glasom in muzikalno lepim predavanjem. Pel bo prolog iz opere »Glumčák« in slovaške narodne pesmi. Slavni Ondříček in izborna opera solista, torej umetniki in krasne točke sporeda nam jamčijo, da bo občinstvo v koncertu našlo izredno velik in lep umetniški užitek, kakršen se nam v Ljubljani redkokdaj nudi. Posebno se pa bomo naslajali z divno in mojstrsko igro umetnika svetovne slave, g. Frana Ondříčka. Občinstvu iskreno priporočamo obisk tega zanimivega in krasnega koncerta! Koncert se vrši v »Mestnem domu«, ker je dvorana v »Narodnem domu« uporabljena za II. slovensko umetniško razstavo, ob 5. uri popoludne, ker je zvečer predstava v slovenskem gledališču. Občinstvu iz dežele, katero bi ta dan prihitelo v Ljubljano, nudi se prilika, ogledati si umetniško razstavo, (ker je jutri zadnji dan razstave otvorjena), in pa prisostvovati Ondříčkovemu koncertu v »Mestnem domu«.

— **Repertoire slovenskega gledališča.** Jutri, v nedeljo zvečer se igra drugič čarobna bajka »Pepečka«. V torek nastopi v operi »Prodana nevesta« kot gost g. Karol Štěpánek iz Brna in prvič na slovenskem odru gospodična M. Procházkova, bivši član plzenskega gledališča.

— **Slovensko gledališče.** Divji lovec imenuje se, baje izviren naroden igrokaz s petjem v štirih dejanjih, katerega je spisal F. S. Finžgar. Vprizoril se je včeraj ter uspel precej dobro. Vsebina kaže malo dejanja. Divji lovec bi bil lahko malo bolj divji, da bi se poslušalec zanimal zanj skozi štiri čine. Skopuški župan Završnik (g. Dragutinovič) prodal je zaželenemu imovitemu zetu Gašperju Lisjaku (g. Dobrovolsky) za nekoliko zemlje svojo hčer Majdu (gospodična Rückova), toda slednja odločila se je za revnega kočarjevega sina Janeza (g. Hašler), junaka naše igre. Po hudem konfliktu razodela je Majda očetu, da ne mara za bahatega, breznačajnega Gašparja, a priseči je morala istočasno očetu, da se z Janezem ne poroči. Neumevno je, da dekle kaj tacega stori spričo že tako silovitega očetovega pritiska. Nenaravno, da vzdržuje Majda to vez, provzročeno po očetovi krutosti v trenotku, kadar je duševno skrajno razburjena. Te prisege oklenila se je krčivo deklica ter je pesnik tudi ne izpusti iz oči. Dogodek vrši se leta 1848. Ker Janez ni gruntar, mora iti v vojake na Laško, tekmeč Gašper pa ostane. To dejstvo in pa veste, da je Gašper Janezovo mater pregnal iz kočice, odločilna sta za Janeza, da se umakne vojaški službi ter se vrne v domačo vas, da bi se maščeval nad svojimi nasprotniki. Prizor v drugem činu, kadar dospeje vojaški begun z okovi na rokah v svojo vas, v kareri se ga nihče ne upa sprejeti pod streho v strahu pred kaznijo ter se ojači z golj Majdu Janezu sneti okove, posrečil se je Finžgarju najbolje. Do tukaj stopnje igre, od tod pa pada silovito brez kakega zanimivega prizora. Spričo ostalim aktom je drugi čin dramatiško prenatlačen. Tako v početku tega čina kretka se stari rihtar, Majdin oče, kakor blazen. Blaznost pa ni zadostno utemeljena. Skopuh se ne zanima toliko za prošeno hčerkino srečo, da bi ga to vznemirilo. Blodi se mu še le v glavi takrat, kadar je izvedel, da je hudobni Gašper prodal njemu obljudljeno zemljo drugemu sosedu, namreč Ježu (g. Boleška). Beridi z vaščani vred pričnó gonjo za Janezem, vojaškim begunom — toda slednji jim uide v gore ter se posveti prosti obrti divjega loveca. Vrne se sicer še jedenpot v domačo vas, da bi se razgovoril s svojo zaročenko o bodočnosti. Sestaneta se v vaški krčmi, kjer mu razodene deklica, da je nekaj prisegla. Vsebine pa neče povedati. To naj se zgodi dogovorno še

le na planini. Pesnik porabil je to malenkost, da zavleče dejanje v tretji čin. Na planini se je zbral število kmetskih deklet in divjih lovev in tu izda Majda svojemu Janezu tajnost, katero je že moral vedeti, katero bi mu bila lahko povedala že zdavnaj poprej. Divji lovec hoče se maščevati na Gašperjem, kateri mu je snedel nevstro. Gašper zoper namerava znebiti se sovraženega tekmeca. Izvohal je Janezovo zavetišče, katerega naskoči v tolpi beričev in vaščanov. Puške se sprožijo, Janez in Gašper obležita smrtno zadeta, Majda pa skoči za Janezom v prepad. Najbolj dičijo igro, dasi zavlačijo dejanje upleteni moški in ženski zbori slovenskih narodnih pesmi. Junakova uloga je preveč trpeča. Divji lovec tarna in jadikuje mnogo, toda ne ukrene ničesar dejanskega. Spričo tega in radi poljudne govorice, sicer umevne v narodnem igroku, ni mogel veseliti v toliko gospod Hašler, v kolikor je bilo pričakovati od njega iz igre Lanovec kot fulminanten Kremenjak. Izrekal je tu tam manj razločno ter preveč govoril v skale, mesto v občinstvo. Boleška je bil dober Jež; gostaškega pretepača Tineta pogodil je ne slabo g. Danilo; karakteristična sta bila gg. Nučič in Lovšin kot kmet Eržen, oziroma kovač Jure. Verjetno obriral je potuhnjeneGašperja g. Dobro volný. Dovršeno so se stekli sicer preдолgi lirični izbruhi Majdini g. Rückovi. Vaški revček, zajedno norček, sicer spričo »Nuilerla« in drugih ni prav nič originalen tipus, posrečil se je pisatelju nekam najboljšem; kjer zastaja dejanje, spravi ga v tir o ta deus ex machina, če ne zmróm z duhovitim dovtipi, pa z naglašanjem svojih trebušnih občutkov. Tonček bo imel z bogata vedno lepo število poslušalcev na svoji strani, kateri se mu bodo smeiali. Živo spominjajoč na desetega brata Jurčevega ga vendar ne doseže — v to je prepletev. G. Verovšek podal nam je v njem dovršeno sliko. Druge vloge, prikrojene obče za štreste, igrale so se po dotičnih predstavljalcih živahno in zadovoljno, kar velja tudi o režiji.

— **Občinske volitve na Štajerskem.** Piše se nam: V rodni župi kandidata dekana Žičkarja sta voljena naprednjaka Schweiger in Juvančič volilnima možema. Vkljubu strastni agitaciji sta ostala klerikalna kandidata: Župan Presker in dr. Schmidmaul v manjšini. — Za občino Stolovnik je voljen naprednjak, župan Kunej. Vsi trije imenovani volilni možje se sicer vdeleže volitve, toda oddado prazne volilne liste, in to kot protest, ker mi ne maramo kandidata, katerega nam postavlja naš župnik v imenu »katoliškega političnega društva Save«. — Mi se ne damo terorizirati! Na repliko »Slovenčevu«, da smo v nekaki zvezi z nemčurji, da »farbamoc«, bomo še odgovorili. Mi z moralno sv. Alfonzo Ligorija nimamo nikake zveze ter jo perhoresciramo, — a naši nasproti — ne!

— **Notar dr. Radey** je bil, kakor znano, dne 4. februarja t. l. suspendovan; pozneje odpravljen v preiskovalni zapor, češ, da je vplival na priče in hotel ubegniti; končno odpravljen v opazovalnico za umobolne, kjer je bil od zdravnikov spoznan umobolnim, toda kot ozdravljen izpuščen. »Slovenec« poroča sedaj, da je dr. Radey ozdravel in se je mariborsko sodišče pečalo z njim 13. t. m. Resnično na tem je le to, da je bila omenjenega dne neka civilna razprava, ker dr. Radey nekega njemu pred suspenzijo izročenega zneska 2000 K ni poslal na določeno osebo in ga tudi v njegovih pisarni niso našli. To je največja njegova defravdacija; mimo te je še par manjših, vsega skupaj približno 5000 K uradnega denarja ali iz uradnega poslovanja izvirajoče škode, katere pa njegovi visoko stojeli sinovi in soproga še do danes niso poravnali. Nemški listi kujejo iz Radeyjeve zadeve kapital proti Slovencem, dasi je dr. Radey v svoji pisarni izključno le nemški uradoval in samo nemške vloge na oblastva napravljal, doma pa vzgojil petero sinov v strogo nemškem mišljenju in jekiku. Krivo je temu predbacivanju klerikalno vodstvo v Mariboru, ki zaupa vsemu nemškutarju če se hlini klerikalca, kakor dr. Radey, zato Nemci pričevajo vsakega klerikalca Slovencem, če prav bi lahko iz lastne skušnje vedeli, da z malimi izjemami noben klerikalec ni naroden. Zato odločno protestujemo proti temu, da se Slovencem podtikuje, kar stori kak malopriden brezdomovinski klerikalec. Mariborske klerikalce pa pozivljamo, da obelodanijo le njim na razpolago stojče građivo o dr. Radeyjevem javnem delovanju za (?) Slovence, — ne glede na to, da se je štulil v njihove vrste — in s tem vsaj deloma rešijo narodno čast. Pošljati v svet novice o dr. Radeyjevi zmešani in zopet zdravi pameti — je največja neumnost, ker vsak ve, kaj mu je o takih pametih soditi, ki so nekje visoko gori v sorodu. Največa neumnost je pa, to izmisli si, kakor »Slovenec«. Nasproti njevi novici konstatujemo namreč, da se dr. Radey vsled nove preiskave zdravnikov v par dneh postavi pod kuratelo radi slaboumnosti, da tedaj o njegovom ozdravljenju ni govora. »Slovenec« naj rajše poroča o farovških kuharicah in mežnarjih, ne pa iz sodnih dvoran, ker on tu vedno le zavija ali si izmišljuje.

— **Deželnozborski kandidat za mesto Maribor** je mariborski podžupan K. Pfrimer.

— **Umrl** je v Gradiču dvorni svetnik in vseučilišni profesor dr. Fr. pl. Krones, ki je znan po številnih svojih zgodovinskih spisih.

— **Poziv na predsed. „Zvez slov. pevskih društev“.** Kakor nam je znano, so pravila »Zaveze slov. pevskih društev« že potrjena od c. kr. dež. vlade, a do danes se zaveza še ni prebudila iz svojega spanja in zaman so bili budilni klaci po različnih časnikih od prijateljev pevskih društev, nasloveni na obstoječi pripravljalni odbor, da bi isti naznani vendar že jedno pot pevskim društvom, kdaj namerava pričeti »Zvezu« s svojim rednim delovanjem in kdaj se skliče prvi občni zbor, kateremu bode naloga v prvi vrsti, sedaj obstoječi nebržni in zaspani odbor nadomestiti z delavnejšim. — Da je to že zadnji čas, dokazuje dejstvo, da je celo c. kr. dež. vlada v zadnjem času sedanje predsedstvo pozvala, da vsaj do 15. oktobra t. l. naznani, ali prične društvo »Zaveza slov. pevskih društev« sploh svoje delovanje, ali ne. — Z ozirom na to poprosimo še jedno pot, da se dopošljejo nemudoma odobrena pravila društva, da bodo zamogle iste v smislu istih priglasiti svoj pristop in da se takoj, ko bode priglašeni minimalno število, to je šest društev, skliče prvi redni občni zbor.

— **Pevčec.**

— **Poboj pri žganju.** Dne 12. t. m. so pili fantje žganje v Ravneh pri Sorici. Nasledek popivanja je bil kreg in potem pretep. Pri tem je 25letni fant, vulgo Žnidarjev iz Podlomka, sunil z nožem 22letnega Janeza Urha z Ravne. Prerezal mu je na roki jedno glavni žil, da je v kratkem času umrl med potom. Žnidarjev se je sam javil sodišču. Taki so nasledki nesrečnega žganjepitja.

— **Panorama.** La bella Venezia! Krasne Benetke! Od vseh svetovnih krajev se zbirajo ljudje v ta rajske kraj, da se divijo veličastju tega mesta. Tudi nam je možno ta teden nekoliko se v panorami pookreneti po lepoti beneških zgradb, po beneških vodotokih po raznih velikolepih cerkvah in zaslovelih palačah — tako da smo ravnateljstvu panorame prav hvaležni za pripravljeno nam zabavišče.

— **Zborovanje.** Okrajna skupina krojačev in šivilj priredi jutri dopoludne v Pockovi gostilni v Sv. Florijana ulicah št. 10 svoj četrletni shod.

— **Kdor zna, pa zna.** Neki prebrisani gostilničar v Vodmatu je na prav zvit način goljufal pri nakupovanju vina. Na sodu, ki je bil cementiran na 662 litrov, je spremenil srednjo številko 6 v ničlo, tako, da je bilo brati, da drži sod 602 litra. Kdor je prodal gostilničarju vino, dal mu ga je v resnici 662 litrov, plačanega pa je dobil le 602 litra. Gostilničar je imel pri vsaki kupčiji 60 litrov vina zastonj. Predverajšnjim pa so prišli gostilničarjevi sleparji na sled. Gostilničar je zopet dobil v navedenem sodu vina, a predno ga je odpeljal, je prišel policaj in mu sod zaplenil. Poklicali so merosodca g. Franceta Levca, kateri je tudi konstatal, da je številka na sodu ponarejena. Gostilničarju se je dovolilo, da je sod izpraznil, na kar pa se je sod oddal merosodcu, da ga je vnovič izmeril. Proti gostilničarju se je

Dalje v prilogi.

napravila ovadba zaradi goljufije na ces. kr. državno pravdništvo.

— **Grozđje so kradli.** Danes počasi splazili so se na vrt gosp. Valentina Leskovca, hišnega posestnika, tatoi in mu pokradli z brajde grozja za 12 krov. Leskovec je tativno naznani policiji in ta je sledila tato po jagodah, ki so jih tatoi od grozja izgubili, do Bremčeve de lavnice v Vodmatu. In res so našli ukrazeno grozđje v kovčegu vajenca Ivana Skvarče. Tativno so izvršili trije Bremčevi vajenci.

— **Ukraden voz.** Trgovcu gosp. Francetu Terdini na Starem trgu je bil včeraj popoludne ukraden z dvorišča dvo-kolesni voziček za prevažanje sodčkov, kakršne imajo pivovarji.

— **Ukradeni dežniki.** Delavcu J. Kinivassi je bil včeraj popoludne v hotelu »pri Maliču« ukraden dežnik z belim držalom. Danes dopoludne pa je neznan uzmivoč izmakinil dežnik služkinji Julijani Leničevi, ko je v Šolskem drevoredu kupovala meso. Ta dežnik je bil na pol svilnat in je imel bel, koščen držaj.

— **Izgubljen denar.** Dijak F. Š. je izgubil danes dopoludne nekje v mestu bankovec za 20 K.

— **Novo urejena kavarna.** Kakor se nam poroča, postavljal je tukajšnji kavarnar g. Krvarić, lastnik kavarne »Austria«, na Sv. Petra cesti, dva najnovješja billarda amerikanskega sistema z Brunswick-Bauden ter je dosedanje billarde odstranil.

— **Društvena godba** priredi danes, dne 18. t. m. ob 9. uri zvečer koncert v »Narodni kavarni«. Vstopina 30 vin. — V nedeljo, dne 19. t. m. zajutrakovlvi koncert v restavraciji g. I. Kende od pol 10. do 12. ure dopoludne. Vstopina 30 vin.

* **Najnovejše novice.** Poneverjenje v Anglo-avstrijski banki v visokosti 36 000 K je provzročil raynatiel Kramer, ki že službuje 38 let. — Splošna stavka v Bruslju se bo proglašila na velikih soc. demokratičnih shodih jutri. — Kmetje so se spopadli z orožniki na semnju v Senji na Hrvatskem. Enega kmeta so orožnika prebodli — Marconi — častni doktor. Na shodu italijanskih inženjerjev in arhitektov se je proglastil iznajditelj brezžičnega brzojava, Marconi, častnim doktorjem znanost. — Musolini je zbesnel ter so ga morali vtakniti v prisilni jopič. — Iz Slavonije se je izselilo v Ameriko meseca avgusta 734 oseb. — Razstrelba. V smodnišnici Masunville pri Strassburgu se je pripetila strašna razstrelba. Sedem oseb je mrtvih, nad dvajset pa hudo ranjenih. — Železnica Virje-Jurjevac-Belošvar se bo začela kmalu graditi. — Prihodnji vojaški manevri bodo na Sedmograškem. — Lakota na Kitajskem grozi radi slabega pridelka riža. Bati se je, da bodo vsled tega napočili nemiri.

* **Trpičenje v samostanski šoli.** Državno pravdništvo je postavilo nunske šolo Notre-Dame de Charite v Toursu pod policijsko nadzorstvo. V tem zavodu so uganjale pobožne nune naravnost bestialne surovosti napram učenkam, ki spominjajo na srednjeveške torture. Učni uspehi so se že dalje časa kazali najslabši, zato pa so bile gojenke — tudi 7 in 8 letne — brezprimerno preobložene s telesnim delom. Vstajati so morale ob ob 5. zjutraj ter opravljati razne posle do 9. zvečer. Izmed nečloveških kaznij, ki so jih dajale nune tudi za najmanjše prestopke, našteva državno pravdništvo: 1. Križanje z jezikom. Kaznovana učenka se mora vleči na trebuh ter delati z jezikom križe po tleh. Nekatere so morale do sto takih križev napraviti. Ena nuna pusti to kazen redno izvrševati na — stranišču. 2. Kazen z vedrom. Mati Marija ljubi to kazen. Kaznovani potisne glavo v vedro mrzle vode ter jo tako dolgo tiči, da se začuje opasno groranje. 3. Prisilni jopič morajo nositi nekatere učenke po 14 dni. Tudi pri obedu jim ga ne odvzamejo, temuč morajo revice jesti po živalsko z ustmi iz krožnika. 4. Temnica. 5. Klet, ki je vlažna, služi tudi za zapor. Jedi se jim spuščajo skozi majhno okence, štiri metre nad tlemi. 6. Mrtvačnica je majhen, temen podzemski prostor, kjer polagajo na slaminico samostanske mrlje. Tu sem tudi zapirajo učenke ter morajo celo noč spati na isti slaminici, na kateri ležijo mrtveci. 7. Strizjenje las je tudi kaj priljubljena kazen pobožnim sestram, ker te lase prodajajo lasularju. Čisto odstrrena dekleta bleče v cunje ter jim pritrdijo na prsi in pleča zasmehovalne napise. Potem je še pršna kazen, ko se izlije čez kaznovanko vedro mrzle vode ter »križev pot.«

Posebno ta zadnja kazen mora umoriti v mlini duši vsako versko ljubav in sramljivost. Kaznovano blečejo v cunje ter ji denejo na glavo trnjiv venec. Tako mora bosonoga hoditi okoli samostanske kapele ter pred vsako postajo na obrazu leži v razprostrtnimi rokami moliti. Ko se vrne v samostan, mora vsem tovarišcam poljubiti noge.

* **Nekaj, o čemer niso Kristus in apostelji še ničesar vedeli.** V Reyersovi kronologiji je čitati sledeče na redne katoliške cerkve, o katerih niso Kristus in njegovih 12 aposteljev še ničesar vedeli. Blagoslovljeno vodo so začeli uporabljati leta 120, penitenco leta 157. Menihi so se pojavili leta 348. V latinskem jeziku so začeli mašo čitati leta 394. Mašijo in svetnike na pomoč klicati leta 715, papežu poljubljati nogo leta 809. Kanonizacijo svetnikov in blaženih so upeljali leta 993, krščenje zvonov leta 1000, celibat duhovnikov leta 1015, odpustke l. 1119, dispenzacijo l. 1200, dviganje hostije leta 1200, inkvizicijo l. 1204, izpoved l. 1215 in nezmotljivost papeževe l. 1870. Torej vedno kaj novega! Kam plovemo?

* **Duhovniki proti celibatu.** »Italie« poroča, da je škof v Malfetti (Apulija) poslal Vatikanu poročilo, da se je začela med ondotnim duhovništvom živa agitacija proti celibatu. Škof je dotične duhovnike za sedaj a divinis suspendiral. Tudi iz drugih krajev se poroča, da se zdi duhovnikom celibat neuma in nevzdržna cerkvena naredba, ki se maščuje vsak dan nad cerkvijo in javno moralno.

* **„Sveta žena“ — morilka.** Kakor javljajo iz Olomuca, so zaprli »prorokinj« Kristino Ringel, ker je na sumu, da je umorila 17 letno hčer nekega tkalcu, Ano Špaček. Ringel je vodila pred leti nevednež na vse možne načine za nos, priovedovala jim je, da se jej je prikazala Marija, hotela je tudi vedeti bodočnost vsakogar. Prisleparila si je na ta način mnogo denarja. A naposled jo je redarstvo zasačilo in bila je obsojena na 6 mesecev ječe. Ringel se je seznanila v Ščepanovu z Ano Špaček in jo je pregovorila, da je šla z njim v Mariarezl, tam pa se je vrnila Ringel sama. 6. avg. t. l. pa sta našli dve dekleti na travniku pri Mariazzellu že skoraj popolnoma strohnelo žensko truplo. Dognalo se je, da je to Ana Špaček, ki je moralna umreti nenanavne smrti. In vse kaže na to, da je morilka »prorokinja« Ringel. Mogoče je tudi da ima še druge sokrivke; tetka Ane Špaček pripoveduje, da je posečal dekleta večkrat neki duhovnik, ki je tudi na sumu, da je vedel za umor.

* **Zanimiva publikacija.** Dobili smo številko Slovaškega dnevnika iz Združenih držav. Članki so v njem pisani v angleškem jeziku in to zato, da se Amerikanci pouče o žalostnih razmerah njihovega rodu na Ogrskem. Pisatelji člankov so v Ameriki bivajoči Čehi in Slovaki. Profesor državnega lovskega vseučilišča Bogumil Šimek piše o Ludošku Koštu, o njegovem razmerju do habsburške države in do Slovanov na Ogrskem. Vaclav Švarc, poštni uradnik v Clevelandu, razpravlja o panslavizmu. I. I. Král, urednik Slavije, prijavlja nekaj dokazov o madjarski pravičnosti in Tomaz Čapek, pravnik v New-Yorku, izpodbjava lažniva poročila ameriških Madjarov o Slovakih. Razven navedene vsebine je v dotedni številki tudi več slik ameriških Čehov in Slovakov ter dve facsimili košutovskih bankovcev.

* **Deset političnih „zločincev“** je ušlo iz ječe v Kijevu. Bili so skoraj sami akademiki. Prihodnji mesec bi bili prišli pred sodišče ter bržas obsojeni v Sibirijo in na prisilno delo. Ker so vse že prenapolnjene, so zaprli vseh 10 v skupno ječe ter so se izprehajali na posebnem dvorišču. Posrečilo se jim je dobiti debelo vrv in železen klin. Na nekem izprehodu so hitro zvezali paznike ter jim zamašili usta. Nato so spretno zlezli preko zidu in ušli. V Kijevu so se pri prijateljih skrivali 10 dñ, sedaj pa so baje že vsi na varnem ostran ruske meje.

* **Ljubezenska drama.** Pravzaprav bi se lahko to, kar se tukaj pripoveduje, imenovalo tragikomedija. Agent Fr. Schwehla, oženjen, oče štirih otrok, se je zaljubil na Dunaju v 19letno lepo deklico, Emilijo Esser. Dne 31. julija t. l. jo je zvabil v neko malo dunajsko kavarno, kjer ji je začel tožiti svoje srčne bolečine. Končno pa je potegnil iz žepa revolver prav malega kalibra ter ustrelil dvakrat na deklico, potem pa še dvakrat proti sebi. Oba sta se zgrudila na tla. Ko pa je prišla pomoč, vzdignila sta se zopet oba zdrava. Popadala sta le iz strahu. Dekletu namenjeni krogli so našli v njeni ruti na glavi, proti sebi izstreljene svinčenke pa so izvlekli iz agentove suknje. Vkljub temu je srčni bolnik Schwehla še sedaj v preiskovalnem zaporu.

* **Obzirna železniška uprava** vladala še pri krajevni železnici Samobor-Zagreb. Tako postrežljivih strojevodij menda ni nikjer drugje v Evropi. Nad postajo Susjedgrad je most čez Savo, ki je namenjen vlakom in splošnemu prometu. Toda most je tako ozek, da ne moreta dva voza včrti voziti. Zato pa je posebni čuvaj, ki kmetom naznani, kdaj ima pravico le »lukamatija« ter v to svrhu spusti zavore na vsaki strani mostu. Te

dni pa je čuvaj na to pozabil. In majhen kmečki voziček se je baš priguncal na »vzajemni most v trenutku, ko je od nasprotni strani pripikal samoborski vlak. Že je misil kmetič kreniti z mostu, ko je opazil, da ga je strojevodja prehitel v vladljivosti. Ta je namreč ustavil vlak, iztekel si pipi, si jo iznova nabasal in nažgal. V tem času je kmetič polagoma prispel čez most, se odkril ljubeznivemu vlakovodju, na kar je tudi ta pognal železnega konjčka. Potniki so bili očarani nad idilično vožnjo in lepo slogo med kmetičem in vlakovodjem.

* **Samomor dveh sester.** V teh dneh so našli ljudje v Bernarticah na Češkem v reki mrtvi trupli Kristine in Amalije Hamplove, tovarniških delavk. Držali sta se okoli vrata, torej sta skupno iskali smrt v valovih. Starješa je bila gluhanoma, mlajša hroma, iz česar se da soditi, da sta storila samomor iz žalosti nad svojimi telesnimi napakami.

* **Tudi jubilej.** Pred dunajskim prizivnim sodiščem je stal te dni prav tip dunajskega fijakarja F. Gruber, katerega je obsodilo okrajno sodišče v tridnevni zapor, ker je naglo vozil ter rekel policicu »Sumper«. Obtoženi je vse obstal, bil tudi s pravoto sodbo zadovoljen, a vendar je hotel, da ga sodi še deželno sodišče. Na poizvedovanje predsednika, je izpovedal: »Videte, cesarski svetnik, to je tako. Dvaindvajset let sem že pri tej stvari, in le poglejte v registre, tam boste našli, da je to ravno moja 100 ob-sodba. In ker je to zame jubilej, hočem, da se proslavi z višjo instanco.«

* **Dobra partija.** Iz New-Yorka se poroča, da je tamošnji anglikanski škof, Henry Codman Potter, 4. t. m. poročil z udovo A. C. Clarkovo, ki ima 40 milijonov dolarjev premoženja. Škofu je 65, nevesti 40 let starca. Zakonu se je ustavil edini udovin sin, ki služi kot častnik v ameriški vojski.

* **O bradi.** Neki angleški opazovalci opozarja, da bradati mož je čim dalje manj v Ameriki in na Angleškem. Mlajši Grki in Rimljani niso nosili brade, leta 452. pred Kr. je poklical Publij Mena iz Sicilije brvice v Rim, in od tistega časa so se brili tudi starejši možje. Anglosasi so nosili brado do časa normanskih napadov; šele Viljem Zmagovalec jih je prisili, da se brijejo. Šega, nositi brado, se je začela znovič šele ob času Tudorovcev. V polovici preteklega stoletja so izdali nekateri vladarji prepoved nositi brado, recimo, l. 1853. v neapoljskem kraljestvu je vladila uporne mladenič ter jih vlačila v brvnice, kjer se jim je »v imenu posavcev« brada postrigla. Znani so bili svoje dni brki generala barona Haynau-a, ki so bili nad meter dolgi.

* **Radi češčapljevega cmoka.** V Pragi je stal te dni pred porotniki 19letni Anton Blazak, katerega je oče spolid po hiši, ker ni hotel delati. Mati mu je vkljub temu še včasih dajala jesti ter mu dovolila, da sme spati na podstrešju ali v kleti. Toda oče ga je iznova zapolid pol nazega in lačnega od doma. Par dñ, za tem je planil Blazak na polju na neko deklico, ki je nesla delavcem jesti. Vzeti je je hotel najprej juho, a ker se je deklica branila, jej je dal tri zaušnice, vzel češčapljev cmok, in ker so ljudje prihajali, je zbežal. »Roparja« so kmalu dobili. Izkazalo se je, da je ukradel že prej tudi zaboljek grozja v vrednosti desetih krov. Porotniki so izpoznavi mladeniča, katerega je prisilila skrajna lakota, da se je polastil tujega blaga, krivim, in obsojen je bil na dva meseca ječe. Na Dunaju pa je nedavno ukradla guvernarka iz zaprte škrinice svojega bivšega gospodarja več sto goldinarjev, a ni bila lačna, niti je nizeblo, ter je bila — oproščena. Seveda bila je lepa in mlada!

* **Ljubitelj redov.** Nekemu bogatemu in uglednemu Parižanu, ki je znan, da se na vse načine peha za redovi in odlikovanji, je podelil sudanski kralj red »Labak-Tapo.« Ves srečen je tekel Francoz naravnost k ministrstvu, da si pridobi dovoljenje, nositi novo podeljeni red. »Ali pa tudi veste, kakšen je ta red?« ga je vprašal ministrski uradnik. »Seveda vem,« je odgovoril priles, »isti obstoječi iz lepega zlatega obročka, na katerem visi majhna, rdeča emajlirana mirovna pipica. Prosim, da se mi dovoli, ta red javno nositi.« — »O seveda ga smete nositi, toda le po zakonskih določbah, kakor ga nosijo tudi odlikovani domačini v Afriki,« je odgovoril uradnik. »In kake so določbe?« — »Nosi se v nosu« je bil odgovor. Odlikovanec je odkuril brez dovoljenja, sprejeti in nositi »lep« red.

* **Menavaden doživljaj.** »Hannover Anzeiger« poroča, da je stopila v Brunsšvik neka dama v kupé II. razreda vlaka, v katerem je sedela že neka druga ženska v črni žalni obleki z gostim pajčolonom do tal. Ko se je začel že vlak premikati, sta prišla v kupé dva gospoda. Dama ju je opozorila, da je kupé določen le za ženske, a moška sta molčala. Dama je ogovorila na to žensko v žalni obleki, a tudi ta je molčala. Ko se je na prvi postaji vlak ustavil, je stopila črna dama iz kupe, takoj, da njo pa gospoda, ki sta žensko zgrabilna in odvedla seboj. Dami sta povedala, da je črna ženska velika zločinka, ki je nevarna življenu.

* **Drzovit umor.** V nekem hotelu v Carskem Selu sta sedela dne 9. t. m. pri svoji mizi dva mlada, elegantno opravljena gospoda ter se živahnio razgovarjala, ne da bi motila ostale goste. Hipoma pa eden teh vstane ter grek natakarju plačat za oba, potem pa pusti tovariša pri mizi in odide. Natakar je sicer zapazil, da je zaostali gost sedel z bolj sklonjeno glavo, a je misil, da je preveč pil ter sedaj dremlje. Šele potem, ko je dalje časa popolnoma nepremično sedel, so šli natakarji gledati, a so ga našli s prerezanim vratom mrtvega. Morilca ni nihče poznal.

* **Bolgarska amazonka.** Leta 1877 vdeležilo se je boja v soteski Šipka tudi bolgarsko dekle, po imenu Markova, iz Rule pri Vidinu. Po končani vojni se je omorila, a nosila je še dalje moško nošo. Leta 1885 se je udeležila srbskobolgarske vojne ter se je hrabro borila pri Slivinci. Zdaj se udeležila kot veteran tudi obletnice na Šipki. Nosi še moško obleko. Njeno oblije je doseglo lepo, ali njegove potese so trde, vojaške in pol pot je od starosti zgubana.

Društva.

* **Deželna zveza kranjskih obrtnih zadrug.** Pravila tej zvezi, o kateri smo svoječasno poročali v rubriki »Narodno gospodarstvo«, je deželna vlada z razpisom z dne 23. m. m. štev. 19048 potrdila. Ker se je po § 5 zveznih pravil oglašilo zadostno število obrtnih zadrug k pristopu, je pripravljalni odbor sklenil, da se vrši ustanovni shod zveze dne 8. in 9. decembra v Ljubljani. Objednem je odbor vse obrtne zadruge na Kranjskem pozval, da do dne 10. novembra t. l. naznajo svoj pristop in da pošljejo zapisnik občnega zборa, imenik vseh zadržnih članov in izvoljenih zastopnikov ter udov zadružnega načelstva, da mu bode mogoče pravocasno vse potrebitno ukrepeti in obvestiti k pristopu naznanjene zadruge in izvoljene delegate z natančnim sporedom ustanovnega shoda.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 18. oktobra. V parlamentarnih krogih se raznaša danes govorica, da bodo meseca decembra eventualne nove volitve, češ, vlada počaka še dober mesec

domače prebivalstvo le prisiljeno pri-družuje ustaškim četam in pred njimi beži v gore. Ustaške čete so bile doslejše povsod poražene.

Pariz 18. oktobra. Velika tri-dnevna razprava o zatvoritvi samo-stanskih šol je končana in je mi-nistrstvo doseglo sijajno zmago. Bila je to pač zadnja bitka v tej vojni. Najprej so klerikalci mislili, da z vpitjem in z demonstracijami preprečijo zaključenje samostanskih šol. Ker to ni nič zaledlo, so skušali upri-zoriti revolucijo in so pustali kmete in armado, a zopet se jim ni posrečilo strmoglavitvi vlado, ki je ne-ustrašno nadaljevala svoje delo in zaprila nad 2400 redovniških šol. Zda so klerikalci poskusili svojo srečo v parlamentu. Priskočilo jim je na po-moč 72 škofov, ki so poslali senatorjem in poslancem pismo, s katerim protestujejo proti zatvoritvi redovniških šol. Stirje škofovi niso hoteli podpisati tega pisma. Tudi parlamentarna akcija klerikalcev je ponesrečila. Poslanska zbornica je s 339 proti 233 glasom odobrila vladno posto-panje in ji izrekla zaupanje.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 18. oktobra 1902.

Skupni državni dolg v notah	100 60
Skupni državni dolg v srebru	100 45
Avstrijska zlata renta	120 70
Avstrijska kronska renta 4%	100 25
Ogrska zlata renta 4%	120 10
Ogrska kronska renta 4%	97 55
Avstro-ogrške bankne delnice	1584-
Kreditne delnice	677 25
London vista	259 20
Nemški državni bankovci za 100 mark	116 90
20 mark	23 41
20 frankov	19 05
Italijanski bankovci	85 13
C. kr. cekini	11 33

Zitne cene v Budimpešti

dne 18. oktobra 1902.

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg K	7 32
Rž " " oktober	" 50 "	7 34
Rž " " april 1903	" 50 "	6 42
Koruzna " maj 1903	" 50 "	6 44
Oves " oktober	" 50 "	5 80

Efektiv.

5 vinarjev višje.

Darila.

Upravnemu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod Hinko Peternel v Radovljici 52 K, katere so darovali namesto venca nepozabljenu kolegu oziroma prijatelju g. Viktor Česniku naslednji: gg. dr. Vilfan, Žebre, Roblek in Hudovernik po 4 K; g. Ferk 3 K; gg. Bonček, Rekar, Globočnik, Čebulj, Peternel, Fürsager, Pogačnik in Budkovič po 2 K; gdč. Razinger, Rabič, gg. dr. Jelovšek, Žun, Uanschou, Kocjančič, Turk, Staudacher, Mahorič, Mlejnik, Ledenig, Predalič, Gerčar, Matajec, Rojec, Pretnar in Praprotnik po 1 K. — Živel!

Za Prešernov spomenik. Gospica Tonica Majzeljeva v Belicerki 21 K, nabrala na trgovati v družbi slovenskih liberalcev:

„Kar niso jih zatre sile,
Kar raste rož na mladem nam Parnasi,
Izdihlaji, solze so jih rodile“.

— Živel!

Za Kettejev nagrobeni spomenik. Gospod Anton Žnidrišič v Ilir. Bistrici 22 K 54 vin., katere so darovali: gg. dekan dr. Kržišnik 2 K, Ivan Valenčič 10 K, Martin Zarnik 2 K, Albert Domladiš 1 K 04 vin., družba pri Kovalju 7 K 50 vin. — Srčna hvala!

Avtrijska specjaliteta. Na želodcu bolehaločim ljudem prporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki je preskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastotim uspehom. Skatljica 2 K. Po poštem povzetji razposila to zdravilo vsak dan lekarin A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarinah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparam, naznamovan z varnostno znamko in s podpisom.

5 (12-14)

Kako se ohranimo do visoke sta-rosti sveže in zdrave? S tem problemom so se pečali že mnogi učenjaki in zdravniški. Splošno je znano, da je podlaga telesnega in duševnega zdravja zdrav in kreplec želodec. Najboljše sredstvo, ki bolni želodec ozdravi, okrepi in ohrani, in kojega vspeh se je pri želodčnih bolezni in težkočah že več let izdelovalo jestno izpričal, kar more potrditi na tisoč zahvalnih in priznanih dopisov, so prave Bradyjeve Marijaceljske želodčne kapljice. Tistem, čež želodec je slab ali sploh v neredu, in ktori si želi zadobiti zdravje in veselje do življenja, se ne morejo te svedovnoznanje želodčne kapljice dovolj toplo prporočati. Bradyjeve želodčne kapljice so dobivajo pristne v vseh lekarinah in so radi svoje lečilne moći in nizke cene po vseh omikanih deželah razširjene ter s patentni in varstvenimi znakami varovane. Pred ponarejenimi izdelki se svari. Zahtevate izrecno Bradyjeve Marijaceljske želodčne kapljice ter pazite na podpis.

Pri kroničnem kataru
krhlja in sapnika
se z vspehom uporablja
rogaška slatina
in olajšuje bolečine.

Prav domače zdравilo, katero ze že nad 40 let hrani za vsak slučaj v nekaterih rodinah, je „Praško domače mazilo“ iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega zalagatelja v Pragi. To mazilo se rabi z jako dobrim vspehom, da se rana z obližem pokrije, kadar se je kdo nevarno ranil, rabi se pa tudi, da se prepriča nevaren prisad, tako da se rana po hladilnem, bolečino zmanjšujejočem vplivu mazila hitreje zaceli. Praško domače mazilo“ iz lekarne B. Fragnerja v Pragi se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat!

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljše priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okreće laski, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpoljila se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, špecialitet, najfinješih parfumov, kirurgičnih obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (520-34)

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resiljeva cesta št. 1

doleg novozgrajenega Fran Jožefevega jubil. mostu.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 806-2 m. Srednji srčni tlak 786-0 mm.

Okt.	Cas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Podatki v % urah
17.	9. zvečer	728 9	7 8	sl. szahod	dež	
18.	7. zjutraj	730 2	5 0	sl. jvzhod	oblačno	36 5 mm
	2. popol.	732 8	8 5	brevzvetr.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 11 1°, normale: 10 2°.

Josipina Košček rojena Ba-hovec naznana v svojem, kakor v imenu svojih nedoletnih otrok Ivana, Josipa in Vide ter v imenu ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancem prečušno vest o smrti svojega iskreno ljubljenega, nepozabnega soprog, oziroma očeta, sina, brata, svaka in strica, blagorodnega gospoda

Ivana Koščeka

c. kr. poštnega kontrolorja

ki je danes ob 3/4. urij zjutraj po dolgi, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 52 letu svoje starosti blaženo v Gospodu preminul.

Telesni ostanki dragega pokojnika bodo v ponedeljek, dne 20. oktobra ob 4. uri popoldne v hiši žalosti, Florijanske ulice št. 17, slovensko blagoslovjeni ter nato na mirodvor pri sv. Kristoforu preneseni in istotam v lastni grob položeni.

Sv. zadužne maše se bodo darovale v župni cerkvi pri sv. Jakobu.

Ljubljana, dne 18. oktobra 1902.

Teško prebavljenje
katar v želodcu, dyspepsije, pomanjanje slasti do jedij, zgago itd. dalje

katar v sapniku,
zaslizenje, kašelj, hri pavost so one bolezni, pri katerih se

**MATTONZIEV
GIESSSHUBLER**
sapna alkalična kislina
po izrekih medicinskih avtoritet rabi z osobitim uspehom. (30-4)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassniku in v vseh lekarinah, večjih špeciji, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Zmešane lase
kupuje v vsaki množini in po najvišjih cenah
Jos. Errath (2594-1)
v Mokronogu na Dolenjskem.

Na prodaj je
lepo stavbišče
tik glavne ceste v Spodnji Šiški, nasproti Juvančiča, pripravno za vsako podjetje.
Več o tem se pozive v gostilni pri „Štajercu“ ali pri „Združenju“ v Spodnji Šiški št. 66. (2594-1)

Uradno dovoljena (2544)

posređovalnica stanovanj in služeb

G-FILUX

Gospodske ulice št. 6

1. čudežnuje

2. dobri kuharici za Reko, 15 gld. plače; **3. kuharice za vse v Trst;** **botijo kuharico** za Gradec (kuhinjsko deklo za tukaj); **2. dekleti za vse** k 2 osebam v Puli, 10 gld. plače; **kuharico** in **hišnjo** v fino gospodsko hišo v Gorici; **3-4 prodajalke** zanesljivega **stuga** pišarne itd. Natančneje v pisarni, potinoma tukaj. — Priporoča se nekaj spremnih, gibčnih in čednih **natakaric**.

Zemljjišče

obstoječe iz **hiše št. 15** na Ladiji pri Medvodah poleg tovarne na Goričanah, pravno za vsako obrt, **s podom, hlevom, kozolecem, njivami** v obsegu 56 arov in 11 m² in **lepim sadnim vrtom**, odda se takoj v najem za dobo treh let, bodisi vsak posebej ali vse skupaj.

Pojasnila daje lastnica sama ali **dr. M. Pirc**, odvetnik v Ljubljani. (2563-1)

Družb. II 7/1 Firm 421

Vpis družbene firme.

Vpisala se je v register za družbene firme tvrdka:

„Delnitska družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani“ ali nemško: Vereinigte Bierbrauereien Sachsenfeld und Markt Tüffer, Actiengesellschaft in Laibach.“

Ta delniška družba opira se na družbeno pogodbo oziroma pravila, vsprijeta na ustanovnem občnem zborovanju dne 26. septembra 1902 ter na o dobrovitno listino izdano na podlagi po oblastitve c. kr. ministrstva za notranje stvari z dne 22. julija 1902 št. 25265 od c. kr. deželne vlade kranjske v Ljubljani dne 9. avgusta 1902 pod številko 16883; sedež svoj ima v Ljubljani.

Namen družbe je:

a.) nakup v obratovanju S. Kukčevih pivovarn, nahajajočih se v Žalcu in Laškem trgu, z vsemi k istima spadajočimi premičninami in zemljiji Žalcu in Laškem trgu z živo in mrtvo pritiklino vred in

b.) ustanavljanje, pridobivanje ali jemanje v zakup obratovanje drugih sličnih podjetij in tvornic za račun delniške družbe pri takih podjetjih in tvornicah to zlasti tudi s pridobivanjem delnic ali deležev takih podjetij in zavodov;

c.) ustanavljanje, pridobivanje ali jemanje v zakup ter obratovanje podjetij za uporabljaj pohodnih produktov in odpadkov pivovarstva zlasti za proizvajanje alkoličnih pijač iz preostankov pivovarstva;

Originalni amerikanski
„brzopisalni stroj“ (2533—1)
in amerikanski
„Cyklostilaparat“
najbolj pomnoževalni aparat za korespondenco,
cenike, risbe itd., kateri naj bi v nobenem pod-
jetju in pisarni ne manjkal, je po ceni na prodaj
pri Jos. Paulinu v Ljubljani, Marijin trg 1.

Uradnik išče
meblovanou sobo
s separatnim vhodom takoj ali s 1. no-
vembrom t. l. (2460—10)
Ponudbe na upravnijo »Slov. Nar.«

Mlad
trgovski pomočnik
izurjen v železniški stroki, želi svojo
dosedanje službo premeniti.
Ponudbe naj se pošljajo na uprav-
ništvo »Slov. Naroda«. (2525—3)

V trgovino z manufakturnim blagom
se sprejme takoj dobro izurjen
prodajalec
ne manj kot 25 let star. (2550—1)

Več se izve pri Karolu Barbo-
riču v Rudolfovem.

Mlad trgovski pomočnik
izurjen v špecerijski trgovini
želi službe. (3552—1)
Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Hiša
na Opokarski cesti v Ljubljani,
s precejšnjim zemljiščem, ležeča ob cesti,
pripravna za gostilno ali prodajalno, se
proda iz proste roke. (2529—2)
Naslov pove upravnijo »Slov. Nar.«

Mlad trgovski pomočnik
želi službo premeniti v kako tukaj-
šnjo špecerijsko trgovino. (2530—2)
Naslov na upravnijo »Slov. Nar.«

Kdor potuje v
Gorico
priporoča se mu nova
kavarna Central
na Travniku tik sv. Ignacija.
Lastnik Filip Pečenko, prej-
šnji hotelir v Pulju. Na raz-
polago je nad 100 časnikov;
kava in likerji najboljši, po-
strežba takočna, Cistoba
vzgledna, oprema po naj-
novejših zahtevah, cene kot
v drugih kavarnah.
(2475—5)

Od leta 1868. se
Bergerjevo medicinsko
kotranovo milo
ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov,
ne le v Avstro-Ogrski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih
državah, Švici itd. preti poltnim boleznim, zlasti proti
vsake vrste izpuščajjem

uporablja s najboljim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega
milo kot higijeničnega sredstva za odstranjanje
luskin na glavi in v bradi, za čiščenje in desin-
ifikacijo polti je splošno priznan. **Bergerjevo**
kotranovo milo ima v sebi do **odstotka les-**
nega kotranovega mola in se razlikuje bistveno od vseh
drugih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se
podelejte s sestojem iz oljnatih zahitov, izrecno
Bergerjevo kotranovo milo, in pasi na zraven natanjeno var-
stveno znakmo.

Pri **neozdravljenih politih boleznih** se na mesto kotranovega
mila z uspehom uporablja

Bergerjevo med. **kotranovo žvepleno milo**.
Kotranovo milo za odpravljanje
nesnage s polti,

proti spuščajjem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot
nenadkritjeno kosmetično **milo za umivanje in kopanje za**
vezkanje rabe ali u

Bergerjevo glicerinovo-kotranovo milo;
v katerem je 85 odst. glicerina in ki je fino parfumovano.
Cena komadu **vsake vrste** v navodilu e uporabi 35 kr.

Od drugih **Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih**
zaljivo, da na njem posebno opozarjam: **Benzoc-milo** za fino
pol; **borakovo milo** za pršice; **karbolsko milo** za ugašenje
polti pri pikah valed kos in kot razkušujoče milo; **Bergerjevo**
smreko-vigliato milo za umivanje in toilet; **Bergerjevo**
milo za nosno otročjo dobo (25 kr.)

Bergerjevo **merkur-sulfat-milo**

proti rudečnosti obraza, rudečemu nosu, oprihu in klenju kože;
milo za pege v obrazu, kjer je učinkujete; **ševeljenomečno milo**
za nekotinom drvenih in hestostin obrazov; **taninsko milo** za
potes noge in proti ispadanju las.

Bergerjeva **zobna pasta** v tubah
najboljše sredstvo za čiščenje zob, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za
kadilce. Cena 50 kr. Glede vseh drugih **Bergerjevih mil** se
najde vse potrebno v navodilu o uporabi. Zahtevate vedno
Bergerjeva mila. Pritezite na skorajno varstveno znakmo in na
izvir:

Tovarna G. Hell & Comp., Opava.
ker je mnogo nizvodnik imitacij in se celo imen Berger slorazbla.
V Ljubljani se dobiva v lekarnah: **Millam Leustek**, M. Mardetshläger, J. Mayr,
G. Piecoli, U. pl. Trnkóczy in v vseh le-
karnah na Kranjskem. (623—18)

Poštna hranilnica ček štev. 849.086.

Telefon štev. 135.

**Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica**

registrovana zadružna z neomejeno zavezo
pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani,

sprejemoma in izplačuje hranilne vlego
obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.
Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(1882—11) Dr. M. Hudnik, predsednik.

Nihče naj ne zamudi

preden si nabavi jesensko in zimske obleko, ogle-
dati si znova napolnjeno, v istini velikansko

„Angleško skladišče oblek“

v Ljubljani, vogal sv. Petra in Resljeve ceste štev. 3.

Isto nudi bogato izberi paletotov za dame in deklice, jopic,
ovratnikov, plaščev, celih oblek, kril in bluz le najnovejšega
kroja. Nadalje obleke za gospode in dečke, športne suknje, po-
vršnike in haveloke. Zgolj sveže blago.

Najboljša izvedba: **Najnižje cene:**
Blago za izberi se pošilja na vse strani brez povzetja.

Naročila po meri se izvršujejo točno in najbolje na Dunaju.

Z velespoštovaljem
(2558—1) F. M. NETSCHEK
poslovodja Oroslav Bernatović.

Pfaff -ovi šivalni stroji
so najboljši.
To sliši sicer kupec o vsakem izdelku in od vsakega agenta,
ki navadno niti ne ve, kako se upelje nit v šivalni stroj, tem
manj, kako isti šiva, toda jaz sem se v dveletnem svojem
poslovanju v Pfaffovi tovarni za šivalne stroje, kakor tudi v
raznih tovarnah Nemčije in Avstrije uveril, da se ne dela z
nobenim drugim strojem tako natančno, kakor s Pfaffovim.
Pfaffovi šivalni stroji delajo celo po 10letni rabi
se vedno brezsumno.
Pfaffovi šivalni stroji so nepresegljivi za domačo
rabo in za obrtniške namene.
Pfaffovi šivalni stroji so posebno pripravljeni za
umetno vezenje ter se poučuje brezplačno
se prodajajo z enomesecno
poskušnjo ter s pismenim
jamstvom za 10 let.

Nihče naj ne zamudi pred nakupom si ogledati Pfaffove šivalne stroje.
Zalog Zaloga Pfaffovih šivalnih strojev v Ljubljani, Sv. Jakoba trg
F. TSCHINKEL.

(170—18) Popravlja se vse vrste šivalnih strojev in koles najcenejše.

Fotografični atelijé
na sv. Petra
cesti št. 27
L. Krema.
Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti.
Izložbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih
ulicah in v „Zvezdi“.

Največja zalog navadnih do najfinješih
otroških vozičkov
in navadne do najfinješe
žime.
M. Pakić
Ljubljana.
Neznam naročnikom se pošilja s
povzetjem.

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in
kemična spiralnica na par
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vse v to stroko spadajo-
dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zalog obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na Izberi.
Vsakešna naročila izvršujejo se točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamenjujejo. Pri zunanjih naročilih bla-
govoli naj se vzorec vposlati.

Klobuke
najnovejše jačone
priporoča po najnižji ceni
Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg št. 11.

Učenca

iz boljše hiše, se vsprejme takoj v trgovino
z galanterijskim blagom. (2547)

A. Auer nasl. J. Korenčan.

Gospodična

ki je že 2 leti delovala v odvetniški pi-
sarni, išče službe.

Ponudbe pod naslovom: J. R. poste
restante, Ljubljana. (2496—3)

Mejnarodna panorama.
Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastična umetniška razstava.
Odkrovana na vseh svetovnih razstavah.
Danes v soboto, dne 18. oktobra
zadnja razstava:

Udobno potovanje po Dunaju.
Od nedelje 19. do 25. oktobra:

Benetke
s stolpom, ki se je podrl dné
14. julija t. l.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah
in praznikih, od 9. ure zjutraj do
9. ure zvečer. (2548)

Telefon štev. 135.

**Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica**

registrovana zadružna z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani,

sprejemoma in izplačuje hranilne vlego

obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(1882—11) Dr. M. Hudnik, predsednik.

Avgust Repič, sodar
Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16
(v Trnovem) 43
izdeluje, prodaja in popravlja vsakrstne
sode po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja staro vinsko posode.

Ign. Fasching-a vdove
ključavnica
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogu
štedilnih ognjišč
najpričestnejših kakor tudi najfinješih, z zolto
medjo ali mesingom montiranih za obklade z
pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in
po cen. Vnanja naročila se hitro izvrši.

**Vec
urarskih pomočnikov
in učenec**
se sprejme takoj pri (2510—5)
H. Suttner-ju, uraru v Kranju.

L. Laserjev obliž za turiste.
Priznano najboljše sredstvo proti kurjim očem, žuljem itd. itd.
Glavna zaloga:
**L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.**
Zahtevejte **Laser-jev** obliž za turiste po K 120.
Dobiva se v vseh lekarnah.
VLjubljani: M. Mardeschliger, J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju: K. Savnik. (621—27)

Št. 35869. (2554—1)

Ustanove.

Dne 2. decembra oddati je pri mestnem magistratu ljubljanskem cesar Franc Jožefove jubilejske ustanove, namenjene onim mestnim revežem, ki ne dobivajo redne podpore iz ubožnega zaklada.

Teh ustanov je 12 in sicer 2 po 50 K, 10 pa po 40 K in je prošnje za njih podelitev vlagati tukaj do 16. novembra letos.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 16. oktobra 1902.

Št. 34862. (2553—1)

Razpis.

S pričetkom tekočega šolskega leta podeliti je po občinskem svetu v hvaležen spomin na Nj. Veličanstvo, presvitlo cesarico Elizabeto določeno podporo v znesku **400 K.**, do katerih imajo pravico dekllice, ki so dovršile tukajšnjo strokovno šolo in se želje v umetnih ženskih ročnih delih ali v njih pomožnih strokah povspeti do višine sedanjega časa ter v ta namen obiskovati dunajsko strokovno šolo za umetno vezenje, centralni čipkarski kurz ali pa državno umetno obrtno šolo na Dunaju ali v Pragi.

Prošnje za podelitev te podpore, ki se dovoljuje za vso učno dobo, vložiti je tukaj do konca t. m.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 10. oktobra 1902.

Ako se namaže zvečer ž njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan nezadne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kožave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogorce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrta z navodom vred gld. 1:50. (828—14)

Dr. Friderika Lengiel-a
BENZOH-MILO

Najmilješje in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr. Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejemo W. Henn, Dunaj.

Komi

norimberške stroke se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji.

Ponudbe je nasloviti: Poštni predal 67, Ljubljana. (2451—6)

**Najizbornejše namizno
surovo maslo**
kilo po K 2·80 in
novi cvetlični med
v steklenicah po 1/4, 1/2 in 1/1 kilo se dobiva pri

Edmund Kavčić-u
v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti
glavne pošte. (415-203)

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogu proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvrsiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur slednjem predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6·60 in sicer:

6 komadov najfinješih namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
6 kom. amer. pat. srebrnih vilie iz enega komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
6 kom. ang. Viktoria čašice za podkladje;
2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
1 kom. cedilnik za čaj;
1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.
42 komadov skupaj samo gld. 6·60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej staalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6·60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bojo srebra 25 let, za kar se garanjuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

miljakšni slepariji
zavejujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadružka znesek in naj nikdar ne zamudi nognde prilike, da si omisli to krasno garniture, ki je posebno prikladna kot prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v (211—37)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znelek naprej vpošlje.

Cistilni prašek za nojo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvleček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški avnivzdr.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški avnivzdr.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški avnivzdr.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški avnivzdr.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški avnivzdr.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški avnivzdr.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški avnivzdr.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški avnivzdr.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški avnivzdr.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški avnivzdr.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik

Cel
svet
barva

ITSEM

-om

angleško kristalno barvo.

Edino barvilno sredstvo za domačo rabo, pobarva brez truda s poljubno barvo v malo minutah vsako tkanino, prejo in izgotovljeno obleko.

Priporoča se še posebno ob času žalovanja.

Cena za lonček 70 v. Črna in Tegetthoff-modra barva 10 v. več. Vsakemu lončku je pridejano navodilo.

Itsem-čistilo madežev odstrani takoj mast, olje, kotran, vozno mazilo, barvne madeže itd., snaži svetle čevlje, rokavice, pohištvo itd., je brez duha in ne vnetljivo, torej brez nevarnosti! Cena steklenici 60 v.

The „ITSEM“ Household Dye Company London & Bradford.

Generalna agentura in glavno skladislo za Avstro-Ogrsko in Balkan:

Kraus & Co., Dunaj, Millergasse 52, vogal Mariahilferstrasse.

Skladišče v Ljubljani: Brata EBERL.

(2012-6)

4 pari čevljev
za samo kron 4·90

se le zaradi nakupa večje kvantitete za nizko ceno prodajo. 1 par čevljev za gospode, 1 par za dame za zavezovati z močno podbitimi podplati, najnovejše facene; dalje 1 par gospodskih in 1 par damskih čevljev, topnih in elegantnih. Udobna nošnja. Z najnovejšim passepoalom. Vsi 4 pari za K 4·90. Pri naročilu zadošča naznaniti dolgost. Pošilja se po poštnem povzetju. Zamena dovoljena.

Export obutja **Eberson**
Dunaj, XXI poštni predal.

(2493-2)

Najboljše črnilo svetá.

Kdo hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendt
črevljasko črnilo;

za svetla obutala samo

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se povsodi.

C. kr. priv.

tovarna ustanov. I. 1832 na Dunaji.

Tovarniška zaloga: (1161-23)
Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

(1161-23)

Radi mnogih posnaman brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

Pljučne bolezni, kronični katari in jetika ozdravljeni.

Na medicinskem kongresu je konštatoval prof. pl. Leyden, da je v nemški državi okoli 1.200.000 ljudij stalno bolnih za jetiko in od teh jih umre na leto okoli 180.000 za to strašno boleznijo. Ker vsak človek vdihava va-se skoraj dan na dan tuberkulozne bacile (provzročitelje jetike), izmreti bi moralo človeštvo, če bi telo ne proizvajalo tvarine, ki uniči bacile, preden mu morejo škodovati. Ta tvarina se nahaja pri pljučnih zlezah, ki so predložene pljučam ter se neprestano bojuje z bacili in le, ako to zleze vsled prehlajenja, prahu itd. ali vsled nadaljnjega in močnega uhajanja bacilov ne delujejo več, nastopi bolezen. Ker pa so te zlezne tudi pri živalih z isto nalogom kakor pri človeku, prislo se je zlazka na to, da se s pomočjo živalskih zlez, nalaže zato prizpravljenih, podpira naravo v boju proti bolezni. Ta teorija se je izkazala izborna pri stotinah praktičnih zdravniških poskusov. To sredstvo se napravlja iz ovcjih bronhialnih zlez ter pride v promet v tablicah pod imenom „dr. Hoffmannov Glandulén“. Vsaka tablica tehta 0.25 gr. ter sestoji iz 0.05 gr. zmletih bronhialnih zlez ter iz 0.20 gr. mlečnega sladkorja.

Gospod dr. H. v M. piše: Porabljajoč Vas Glandulén prijetičnih bolnikih v raznem stanju, sem se prepričal, da presega isti kot notranje zdravilo zelo vsa dosedaj rabljena sredstva.

Gospod dr. A. B. Javiti Vam morem veselo vest, da se moj bolnik, ki je jeman večjo mero Glanduléna, počuti mnogo boljšega, posebno mu je zginilo nadležno pomanjkanje sape, skoraj nič več mu ni treba izpljuvati, splošno se počuti precej dobro, telo se je navzelo za 2 funta.

Gospod G. B. Kolin. Uspeh Vaših Glandulénovih tablic me je resnično ospurnil. Kašelj je vidno odnehal, tek je dober, tudi je splošno zdravstveno stanje prav dobro, za kar se imam edino le Vašim tablicam zahvaliti. Vsa sredstva, ki sem jih dosedaj rabil, niso imela najmanjšega uspeha.

Gospoda prof. G. S. in V. M. N. sta porabljala Glandulén v 31 slučajih jetike v različnih stopnjah bolezni, ko se je poprej že zman poskušalo z raznimi drugačnimi sredstvi, z dobrimi uspehi. Bolezenski pojavi, kakor vročica, kašelj, potenje, izmečki, slabci itd. so polagoma izginili, tako da so se mogli pacienti po krajišem ali daljšem zdravljenju odpustiti kot ozdravljeni.

Gospod M. S. v Jessenu. Pred 1/4 leti — v 20. letu svoje starosti — sem bolehal pri pljučnojetični. Dobil sem kreozotne kapsule, kreozotal itd., toda moja bolezen se ni zboljšala, temveč shujšala. Vsled teh ostrih lekov obolel sem še na želodcu ter sem vidno pojemal na telesni teži. Zdravniki so obupali nad menoj. Ko sem porabil nekoliko sto Glandulénovih tablic, sem že opazil zboljšanje, dobil sem tek ter se telesno ojačil. Po porabi tisočih tablic so bila moja pljuča povse ozdravljenja in dobil sem nazaj svoje nekdane zdravje.

Glandulén izdeluje kemična tovarna dr. Hoffmannovih naslednikov v Meerenu (Saksionsko) ter je dobiti v raznih lekarnah, kakor tudi v zalogi B. Fragnerjeve lekarne, c. kr. dvornega založnika, Praga 208/III. v steklenicah po 100 tablic à 550 K, 50 tablic à 3 K. Obširne brošure o zdravljenju ter poročila zdravnikov in ozdravljenih bolnikov pošilja tovarna na zahtevanje gratis in franko.

Varujte se brezvrednega ponarejanja.

2 (2561-1)

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali, à 40 kr. in 60 kr., se dobiva samo v deželnini lekarni „pri Mariji pomagaj“ M. Leustek-a in v lekarni Ubald pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur pripomorem to sredstvo.

Schweinfurt, dné 11. februarja 1899.
(2208-6) L. Kres, mlekarja.

Jako elegantna
* tláč *
Novo!

Novo! Novo!
Izborna pleskanje za tlá, stene, pohištvo itd.

Pokrije vsako
prejšnje pleskanje!

Novo! Eolin-lak Novo!

je najboljše šamopleskanje za tlá!

Ljubljana: (1929-10)
M. Spreitzer, Stari trg štev. 30.

Najbolj bleščeci!
Pokrije najbolje prejšnje
pleskanje!

Tovarna pečij in raznih prstnih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki Stradon št. 9

priporoča vsem zidarskim mojstrom in stavbenikom svojo veliko zalogu najmodernejših prešnih ter barvanih prstnih

pečij in najtrpežnejših štredilnih ognjišč

lastnega izdelka, in sicer rujavih, zelenih, modrih, sivih, belih, rumenih i. t. d., po najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in poštino prosti. (32) (42)

K sezoni

Ilustriran cenik se pošilja na zahtevo zastonj.

K sezoni

Ilustriran cenik se pošilja na zahtevo zastonj.

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštvovanjem (105-42)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ob pričetku zimske sezone si usojam naznanjati slavnemu občinstvu, da imam v zalogi najboljši

trboveljski premog v koscih.

Naročila se natančno izvršujejo. Tudi se odda cel vagon direktno s kolodvora na dogovorjeni kraj.

Priporočujem se za obilne naročbe bilježim s spoštvovanjem

(2477-3)

Ivana Treo

Cesta na Rudolfovo železnico št. 8, v Ljubljani.

Naznanilo.

Naznanjajoč sprememjenje stanovanja, opozarjam na sledeči cenilnik, po katerem prodajamo izbrana vina in opojne pijače po priložnostnem kupu, vsele katerega si konsumenti 50% prihranijo, dokler je zaloge, za dosedaj nezaščitano nizke cene k hitri prodaji proti gotovemu plačilu. Cene s colinino v kronah za cele originalne steklenice.

Šampanjec

tu-in inozemski: 1/1 steklenica

*Cognac Michel ***	K 3.15	Chât. Montrose	K 2.45
A. C. Meukow & Co. Cognac	5.20	Beychevelle	2.75
Mari Brizard & Roger Cognac	6.	Lafite Lubert	2.90
Bisquit, Dubouche & Co. Cognac	6.45	Mouton d'Armailhacq	3.25
Oppenheim	K 1.60	Beli Graves	1.80
Deidesheimer Kreuz	2.50	Haut Sauternes	2.25
Rüdesheimer Berg	2.85		
Winkler Hasensprung	3.30		
Claud Johannberger	3.85		
Josephshöfer Auslese	4.20		
Berncastler Pfaffenberg	3.50		

Renska vina:

Port-vino, staro	K 1.95	Mozelska vina:	K 1.50
fino, staro	2.45	Piporter	1.50
fin, old extra	1.90	Zeltinger Schloss	1.75
Madeira, finest	2.50	Berncastler Doctor	2.60
extra, zlato	2.85	Josephshöfer Auslese	3.20
Torres & Filho	3.80	Berncastler Pfaffenberg	3.50
Lacrimosa Christi	2.15		
Vermouth di Torino, orig.	1.75		

Port-vino, staro	K 1.95	Opojne pijače:	K 1.75
fino, staro	2.45	Rum za čaj, različni	3.10
fin, old extra	1.90	Jamaika-rum	4.85
Madeira, finest	2.50	Whisky scotch za diabetike	3.75
extra, zlato	2.85		
Torres & Filho	3.80		
Lacrimosa Christi	2.15		
Vermouth di Torino, orig.	1.75		

Bordo:	K 1.75	Avstr.-ogr. vina:	K 1.10
St. Christoly-Julien	K 1.70	Ofener Adlersberger	1.40
Chât. Livran	2.26	Badische Rizling	1.05
Chablis pivo se prizraža in ostrigah	2.10	Perchtoldsdorfer	1.45
		Ruster Ausbruch	1.45

Cognac:

Inl. Cognac, fein vers. K 1.75 St. Christoly-Julien K 1.70 Chât. Livran K 1.70

Cognac Michel & Co. K 2.20 Chablis pivo se prizraža in ostrigah K 2.10

Vina zaznamovana z * so v zalogi tudi v polsteklenicah.

Blago se odpošilja ali po poštinem povzetju ali pa če se znesek naprej pošije.

Naročila naj se naslovijo na: (1677-4)

pisarno in vinske kleti Franc Karol Schuck & Co., Dunaj, Kolingasse št. 15-17.

C. kr. poštno-hranilni clearing 890359. — Bančni konto: Wiener Bankverein. — Naslov za brzjavke: Vinoptima. — Telefonska postaja: 13558.

Pristnost blaga je zajamčena.

Steklenice, košare, zaboje in drugo embalažo ne zaračunjam. Manj kakor 12 steklenic (tudi sortiranih) se ne odpošilja.

Blago se odpošilja ali po poštinem povzetju ali pa če se znesek naprej pošije.

Naročila naj se naslovijo na: (1677-4)

Steklenice, košare, zaboje in drugo embalažo ne zaračunjam. Manj kakor 12 steklenic (tudi sortiranih) se ne odpošilja.

Blago se odpošilja ali po poštinem povzetju ali pa če se znesek naprej pošije.

Naročila naj se naslovijo na: (1677-4)

Steklenice, košare, zaboje in drugo embalažo ne zaračunjam. Manj kakor 12 steklenic (tudi sortiranih) se ne odpošilja.

Blago se odpošilja ali po poštinem povzetju ali pa če se znesek naprej pošije.

Naročila naj se naslovijo na: (1677-4)

Steklenice, košare, zaboje in drugo embalažo ne zaračunjam. Manj kakor 12 steklenic (tudi sortiranih) se ne odpošilja.

Originalni

Singer-jevi šivalni stroji za rodbinsko rabo

in

za vsako stroko fabrikacije.

(2021-9)

Brezplačen pouk v vseh tehnikah modernega umetnega vezenja. Elektromotori za gonitev šivalnih strojev.

Paris 1900
GRAND PRIX.Singer Co., delniško društvo za šivalne stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.Izognite se nakupa
manjvrednega in vmes še ponarejenega ruma!

Esence so zdravju škodljive.

BATTLE AXE JAMAICA RUM

The Nectar of Jamaica.
rum je znan kot
Vsaka izvirna steklenica se polni pod osebnim nadzorstvom tvrdke:
A. A. Baker & Co., London E. C.Ta marka je v vseh kulturnih državah na svetu postavno varovana.
V Ljubljani se dobiva pri Anton Staciu.

Začetkom

novembra

pride

plesalni učitelj
Julij Morterra
ter začne zopet poučevati v plesanju.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1
obrestuje hranilne vloge po **4½%**
brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
sama za vložnike plačuje.Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od
8.-12. ure dopoludne. (304-12)

Poštnega hranilnega urada štev. 828.406. Telefon štev. 57.

Na tisoče zdravnikov v tu- in inozemstvu so preskusili ter priporočajo

Lovocrin - vodo za lase

pri gologlavosti, pri pomanjkljivi rasti brade, pri slabih rasti las pri damah,
pri izpadanju las in pri prhajih.

To naznanko je za vsakogar, tako
za dame kakor za gospode, ki so
doslej brez uspeha uporabljali
druga neštevilna sredstva za ra-
stenje las, jasno važno. Zdrain se
seveda vsake razsoode o drugih
sredstvih, ali to vam morem do-
ločno zagotoviti, da je „LOVACRIN“
najvaješnejše sredstvo.
Ono se vedno izgotavlja po slavno-
znamenem receptu in mi vsak dan
prinese na stotine priznanj. V
malu dneh po prvem namazanju
začnejo lasje rasti in to se na-
daljuje, dokler se ne doseže
zdrava in polna rast močno za-
korenjenih, naravnih las. Raz-
ven tega ne gredo več z glave
lasje, ki so zrastli vselej uporabe
„LOVACRIN“. Mogel bi vsako
stran tega časnika izpolniti z iz-
pričevali, ki se razvijejo
za mladem zdravem človeku.

„LOVACRIN“ učinkuje v
tako kratkem času, kakor si le
moreno želite. Fini mah majhnih,
toda krepki vrascenih las se
najprej prikaže, ki se razvijejo
potem s tisto močjo kakor pri
mladem zdravem človeku.

„LOVACRIN“ uporabljajo
osobe vseh družinskih slojev,

obojega spola in vsake starosti. Veliko izmed slovenskih oseb sedanega časa so ga uporabili v vseh oblikah.

„LOVACRIN“ preprečuje izpadanje las, odpravlja prhlaje, daje pred časom osiveljen lasem zopet izvirno naravno barvo, blaži srbenje ter pospešuje rast obrvij, trepalnic, brkova in brade, kakor tudi rast las na glavi.

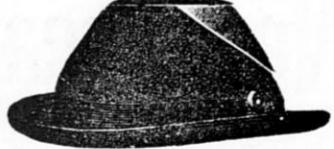
Cena velike steklenice „LOVACRINA“, ki zadošča za vse mesecev, 5 K., 3 steklenice 12 K., 6 steklenic 20 K. Pošila proti poštemu povzetju all če se denar naprej pošlje, evropsko skladis.

M. Feith, Dunaj VI. Mariahilferstrasse 45.

Zalogu v Ljubljani imajo: (2557)

Anton Kanc, droguerija; Edward Mahr, Židovske ulice;
lekarna pri zlatem jelenu.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši façone
priporočam po nizki cenii.

J. S. Benedikt 42

Ljubljana, Stari trg, tik moje
glavne prodajalne na voglu.Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann— urar —
v Ljubljani, Dunajska cestapriporoča svojo naj-
večjo zalogu vseh
vrstžepnih ur
zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilik in salon-
skih ur, vse samo
dobre do najfinje
kvalitete po nizkih
cenah.Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi.

Popravila se izvršujejo načelo.

INDRA TEA

Najfinejši in najboljši čaj na svetu!

Od letine 1902 je že došel.

Ponudbe za Avstro-Ogrsko sprejema:

Indra tea Imp. Comp. Zagreb.

Glavno skladišče: Ivan Perdan v Ljubljani.

Nadalje se dobiva pri:

Peter Lassnik, Anton Kanc, M. Spreitzer, Viktor Cantoni, F. C. Praun-
selss v Ljubljani. — Viljem Killer v Kranju. — Lebinger & Bergmann
v Litiji. — Fran Dežman v Trbovljah. — F. X. Auman v Krškem.
(2516-2)

Božično darilo!

Zabava za velike in male.

GRAMOFONI od 15 do 125 gld.

Avtomati, v katerih se vrže 10 vin., za gostilničarje
jako dobičkanosni.

Prodaja se tudi na obroke.

Zahtevajte moj veliki ilustrovani cenik.

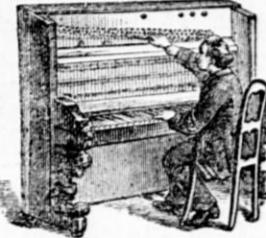
Velika zaloga plošč.

Vse plošče se lahko zamenijo pri

Rudolfu Weber-ju

(2412-5) urarju

v Ljubljani, Stari trg štev. 16.

Poje, se smeje
in govori v
vseh jezikih.Dovoljujem si vladivo sporočiti, da je dospela
velika izbera najfinejših
glasovirjev
(Stutzflügel)in pianin iz Draždan (Saksonsko) in iz Dunaja, od
najbolje renomiranih tvrdk, ter se isti po znano
nizkih cenah prodajajo in tudi posujojo. Razigrani glasovirji so vedno v
zalogi. Tudi se priporočam za uglašanje glasovirjev in za popravila v mestu
kakor tudi na deželi. Z velespoštvovanjemFERD. DRAGATIN
uglaševalec glasovirjev in zapriseženi cenilec c. kr. deželnega sodišča
v Ljubljani, Florijanske ulice štev. 42. (2396-3)V najem se da
restavracija zdravilišče Bled
(Gorenjsko)
s prekrasnim parkom.Vpraša se pri blejskem zdraviliškem društvu ali pri g. Otonu
Wölflingu na Bledu, Kranjsko. (2546)

Ob pričetku zimske sezone

priporočam p. n. občinstvu

svojo bogato zalogo popolnoma suhih drv v
meter dolgih polenih ali razzagane in razsekane,
ravno tako premog, lesno oglje, stavbni in
rezbarski les, dolomit, pesek in sipo,

Sloveči velenjski brikets

najboljša, najcenejša in najsnažnejša kurjava za peči, ognjišča in industrijo,
brez prahu in nesnage, v lepi obliki.

(2397-7) Edino razprodajo za vso Kranjsko ima

Ivana Tauzher, Dunajska cesta 47.

najnovejši façone
priporočam po nizki cenii.
J. S. Benedikt 42
Ljubljana, Stari trg, tik moje
glavne prodajalne na voglu.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

— urar —
v Ljubljani, Dunajska cestapriporoča svojo naj-
večjo zalogu vseh
vrstžepnih ur
zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilik in salon-
skih ur, vse samo
dobre do najfinje
kvalitete po nizkih
cenah.Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi.

Popravila se izvršujejo načelo.

Optični zavod
J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod tranz 1

priporoča svojo veliko zalogu
vsakovrstnih očal, lovskev
in potnih daljnogledov ter
vseh optičnih predmetov.

Zalogu in edina prodaja

monogramov

za zaznamovanje perila.

Zalogu

grammophonov

ki igrajo izrečno močno in natančno.

Suknarih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za jesensko in
zimsko sezonose priporoča trgovina s suk-
nenim, platnenim in manufak-
turnim blagomHUGO IHL
× × × v Ljubljani × × ×
v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštnine prost.

Važno! za Važno! gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni pršek, ribje olje, redline in pospalne mokre za otroke, dišave, mlha in sploh vse toaletne predmete, **fotografske aparate in potrebščine**, kirurgična obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za trikt. — Velika zaloga najfinješega rumna in konjaka. — Zaloga svetih mineralnih vod in solji za kopel. 42

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grena sol, dvojna sol, solter, encjan, kolmož, krmilno apno itd. t. d. Vnana naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

Naravna arsen in železo sodržajoča mineralna voda

RONCEGNO

priporočana po prvih medicinskih avtoritetah pri anemiji, malariji, diabetes, opešanju močij, poltnih, živčnih in ženskih boleznih.

Zaloga v vseh boljših trgovinah z mineralno vodo itd. v lekarnah. (1928—7)

Pitno zdravljenje uporablja se celo leto.

Radi šol še do nedelje, dne 19. oktobra 1902.

V Lattermannovem drevoredu.

Razstava velikanskega morskega kita

največje dojilke na svetu

21 metrov dolgega, 355 stotov težkega, vlovljenega na norveškem obrežju med Špicbergi in Medvedjem otokom dne 1. avgusta 1900. — **Prepariran je tako, da nimata nobenega duha.**

Posebna razstava obsega 25 raznih morskih rib iz morske globočine.

Pojasnila o lovu morskega volka s harpunami in topovi se dajejo vedno.

Vstopnina 40 vin., vojaki in otroci 20 vin.

Otvorjeno vsak dan od devetih zjutraj do devetih zvečer.

Z velespoštovanjem
ravnateljstvo.

Varst. znak: Sidro.
LINIMENTCAPS.COMP.
iz Richterjeve lekarne v Pragi

priznano Izborna, bolečino tolazeče mazilo; po 80 h. K 1:40 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno prijubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnicu z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je ta je dobil originalni izdelek. (2411—3)

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, I., Eliščina cesta 5.

Praško domače mazilo

Iz lekarne

B. FRAGNER-ja v Pragi

Je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hlad. V puščah à 35 kr. in 25 kr., po pošti 6 kr. včet. Razpoljuje se vsak dan.

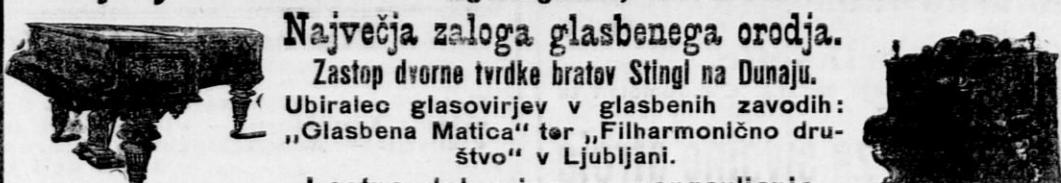
Ako se vpošlje naprej gld. 1:58, se pošljejo 4/1 pušči, ali za gld. 1:68 6/2 pušči, ali za gld. 2:30 6/1 pušči, ali za gld. 2:48 9/2 pušči franko na vse postaje avstro-oigrske monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zraven stojec zakonito depovanovo varstveno znamko.

Glavna zaloga:
B FRAGNER, c. in. kr dvorni dobavitelj lekarna „pri črnem orlu“ Praga

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203. Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ljubljani se dobiva pri gospodin lekarju: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Marz a detschläger, J. Mayr. 14-17

Alojzij Kraczmer prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev **Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6.**

Največja zaloga glasbenega orodja.

Zastop dvorne tirkde bratov Stingl na Dunaju.

Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih: „Glasbena Matica“ ter „Filharmonično društvo“ v Ljubljani.

Lastna delavnica za popravljanje.

FRANJA MERŠOL * Ljubljana * Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin, ter raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.

Monogrami in risarje se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsakršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Predstiskarjija.

Velika zaloga toaletnega blaga

ščetic za zobe, glavnikov, dišav, miš itd. iz najbolj renomiranih tovarn priporoča

Alojzij Persche

Ljubljana, pred škofijo 21.

Postranski zasluzek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delobjavnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restance. (1095—24)

Strugar železa

(Eisendreher) (2522—3)

se takoj sprejme proti visokemu plačilu v tovarni za klej (lim) v Ljubljani.

Dva tisoč

mnogovrstnih sobnih palm in tudi več tisoč drugih sobnih rastlin je zaradi pomanjkanja prostora za polovično ceno oddati pri

Alojziju Korsiki,

umetnemu in trgovinskemu vrtnarju

Bleiweisova cesta št. 1, ali pa v prodajalni, Šelenburgove ulice št. 5.

Z odličnim spoštovanjem

(2420—3) Alojzij Korsika.

Prečast. duhovščini in slav. občinstvu priporočam vladno svojo kamno-seško obrt ter opozarjam, da izvršujem naročila na nagrobne spomenike, ker delujem od slej brez posredovalca, za

30% ceneje

kakor vsaka druga tvrdka.

V zalogi imam veliko število

spomenikov

iz črnega švedskega sianita v raznih oblikah

po zelo nizkih cenah.

Velespoštovanjem

Ignacij Čamernik kamnosek (2165—7)

Komenskega ulice 26

Ljubljana.

Pozor!

Pozor!

V gostilni „pri Zajcu“

na Rimski cesti

se toči poleg drugih raznih izvrstnih in pristnih vin ter Steinfeldske pive

od danes naprej tudi izborna

goriška stara rebula od I. 1895.

in fini istrski refosko.

• Za podlago se preskrbi vsak čas z mrzlimi in gorkimi jedili. •

Za mnogobrojni obisk se najtopljeje priporočava

z vsem spoštovanjem

Alojzij in Avguštin Zajec.

(2536—2)

Restavracija Zelen hrib

(Zum grünen Berg).

Vsako soboto, nedeljo in dokler jih bode kaj, izvrstne dobre pečene mesene **klobasice** (Bratwürsteln), **krvave klobase** (Blutwürste) in **Jetrne** (Leberwürste).

Za zaliti in si žejo pogasiti je preskrbljeno s pristnim, znano dobrim **cvičkom** in drugim izbornim finim **vinom**. Vedno sveže domače Auer-jevo izvrstno marčno **pivo**.

Postaja električne železnice in dolenjski kolodvor, kar se posebno Dolenjem na srce polaga.

Ceno, dobro, prikupljivo.

Na obili poset uljudno vabi s spoštovanjem

F. Kovač, restavrater.

(2500—2)

Ne skisanim filistrom
ampak
prijateljem humorja
priporočamo

„Navihance“

spisal

Rado Murnik.

Velika 8. Str. 229.

Vsebina:

Indijanci. — Iz Dragovega dnevnika. — Prisiljeno zelje. — Matura. — Nirvana. — Ata Žužamaža. — Cačkočikar pa Križkraž. — Peklenski napredek. — Zavozlan roman. (1832—33)

Cena 2 K 50 h, po pošti 2 K 70 h.

Založništvo L. Schwentner v Ljubljani, Dvorski trg 3.